

Новини ▶ 6

Някои опасения и неспазени обещания за АЕЦ "Белене"

Интервю ▶ 5

Две стратегически компании със сигурност ще наддават за "Булгартабак"

▶ Ивайло Господинов, управляващ директор на "Райфайзен инвестмънт"

Пари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък

2 декември 2010, брой 230 (5041)

USD/BGN: 1.49129

▼ -0.89%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.31150

▲ +0.90%

Българска народна банка

Sofix: 357.15

▲ +0.27%

Българска фондова борса

BG40: 111.60

▲ +0.82%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ПРИДОБИВАНИЯТА ОСТАВАТ МАЛКО И ДОГОДИНА

След като ограничиха изкупуванията заради кризата, европейските фирми натрупаха огромен финансов ресурс, но дори и малка част от тези пари не идват в България. Причините - несигурност и липсата на качествени компании ▶ 4-5

Новини ▶ 7

1.9

МЛРД. ЛВ.

достигна дефицитът до края на октомври

Компании ▶ 11

Проблемите дойдоха и в "Холдинг Пътица"

Компании ▶ 13

"Дипломат" избра да продава електроуреди от високия сегмент

Печеливш
Кристалина Георгиева

Българският еврокомисар Кристалина Георгиева беше избрана за "Комисар на годината" и "Европеец на годината" в класацията на European Voice. "Георгиева стана комисар почти случайно, но от февруари насам значително впечатли много хора", коментира главният редактор на изданието Тим Кинг.

Губещ
Бего Доганян

Акциите на „Синергон Холдинг“ поевтиняха с 4.83% по време на вчерашната борсова търговия. Прогажбите започнаха от 1.35 лв., като при затварянето на БФБ цената вече беше достигнала 1.28 лв. Средната прогажна цена беше 1.31 лв. Общият обем на изтързуваните вчерашни акции от групеството, в което председател на надзорния съвет е Бего Доганян, достигна 1677.

Мнения

► По темата „Колко е трудно да бъдеш прозрачен“
► От госта време пиша по тази тема в блога си. Принципът на отворените данни не се ограничава само до един сайт, а до философията на комуникацията между институциите, хората и бизнеса. За жалост в момента виждаме по-скоро затваряне на тази комуникация, отколкото вървене към прозрачност.

Боян Юрко

Коментар

Защо меморандум и защо такъв?

► Израженията на лицата на Сергей Кириенко и Трайчо Трайков (вдясно) показват различната степен на удовлетвореност от подписания меморандум

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

pari.bg Топ 3

1 Официално: Дипломата на бившия шеф на фонд „Земеделие“ Калина Илиева е фалшива. От университета в Берлин съобщиха, че изпращат случая на германската прокуратура.

2 Колко е трудно да бъдеш прозрачен. Не са парите. Нито технологиите. Единствената причина да не виждаме онлайн информация за всеки похарчен лев на данъкоплатците е нежеланието на днешни и вчерашни управляващи.

3 Хипермаркет „Темпо“ стъпва и в България. Сръбската компания „Делта Макс“ ще вложат над 100 млн. лв. в развитието на търговския формат.

Публичните прояви от седмици насам на генералния директор на „Росатом“ и бивш премиер на Руската федерация Сергей Кириенко бяха ясен знак за едно - руската страна знае какво иска, неотменно върви към него, уверена е в успеха си. И не насища ефира с излишни детайли и емоции. Да, България няма територията и природните богатства на Русия и не може да си позволи да защитава интересите си толкова настойчиво. Тази реплика е колкото вярна, точно толкова и невярна. Последователното поведение, дългосрочните планове, играта няколко хода напред - това можеш да си го вземеш безплатно. Стига да можеш и да поискаш.

Разсекретените от WikiLeaks документи на американската дипломация показаха пределно ясно как служителите на Държавния департамент на САЩ вършат работата си - ясно заявени интереси, ясно заявени

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

” **В самия меморандум има подписи, но няма отговор на нито един от ключовите въпроси според ключовите играчи в българското правителство**

цели и ясно следвани стъпки. Подробно, дори неприлично подробно за гражданите, които са чувствителни към всяко посягане срещу неприкосновеността на личността. Да, България няма икономическата, технологичната и военната мощ на Съединените щати и вероятно по тези причини също не може да си позволи да защитава интересите си толкова настойчиво. И все пак - да бъдеш подреден, да не отстъпваш от интересите си, да нямаш едни публични позиции и други, по-различни тайни позиции - това е безплатно. Напълно безплатно.

Няма да има АЕЦ „Белене“, ако няма западен инвеститор. Няма да има АЕЦ „Белене“, ако България ще дава дори и един лев. Няма да има АЕЦ „Белене“, ако цената е над 5 млрд. EUR. Към момента тези изказвания звучат като напълно нереалистични прогнози. Това обаче бяха публичните позиции на българ-

ското правителство. **Сутринта: няма да има АЕЦ „Белене“,** ако не ни се извинят. По обед: нещо като признание, нещо като извинение, нещо като нищо на света. Надвечер: меморандум. В тази поредица от действия не личи да има нито последователност, нито достойнство, нито ясно заявен интерес. Има симпатично изпълнение на един етюд, който едва ли би класирал кандидат-студент дори сред резервите в НАТФИЗ.

А в самия меморандум има подписи, но няма отговор на нито един от ключовите въпроси според ключовите играчи в българското правителство - нито за цената, нито за западните инвеститори, нито за разходите на България. Има обаче подписан меморандум, който следващото правителство да размаха и да каже: „Видяхте ли какво наследство имаме, поставиха ни пред свършен факт!“

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608
BONNIER

Цитат

” Трябва да има ясна позиция в обществото, да се разграничи добро и зло и да се застане на страната на доброто

► **Лъчезар Тошев** от Синята коалиция при приемането на закон, според който сътрудници на ДС няма да получават оргени

Число на деня**158**

► служители на Държавна агенция “Национална сигурност” са сътрудничили на бившата Държавна сигурност, установи комисията по досиетата. Това е около 11% от служителите на ДАНС

Коментар

Защо БАН да не стане университет

Ако следите Нобеловите награди, няма как да не ви е направило впечатление, че почти винаги те отиват при учени от университети (изключвам наградата за мир, която е политическа, а не научна). Забележете иронията - наградите се връчват от Шведската кралска академия на науките, но отиват основно у университетски учени, а не в академии на науките.

Това е само илюстрация на добре известния факт, че науката в развития свят е в голяма степен базирана на университетите. Не че няма академии, не че няма институти, лаборатории и всякакви други възможни форми, но е факт, че науката е преобладаващо в университетите.

В това има много смисъл. Науката най-често се дърпа напред от младите - а къде има повече умни, млади и амбициозни хора от университетите? Свързането на науката и преподаването има смисъл, доколкото по този начин още в учебния процес студентите се привличат към изследователската дейност. Те често се включват в изследователски екипи и трупат опит, учейки се от най-добрите.

Георги Ангелов, старши икономист в “Отворено общество”

” **Науката най-често се дърпа напред от младите - а къде има повече умни, млади и амбициозни хора от университетите?**

Университетът дава сравнително голяма свобода на учения. От една страна, той преподава и това гарантира стабилния му доход - съответно той няма притеснения за оцеляването си. В същото време преподавателят има и време за изследвания. Ако се включи в някой по-голям проект или иска да напише книга или научен труд, може да си вземе 1-2 години “отпуск” (sabbatical) от университета, за да го направи.

С други думи, университетът осигурява както стабилност, така и гъвкавост на учения. И това не се прави случайно - просто университетите са наясно, че тази гъвкавост насърчава развитието на техните преподаватели и учени, позволява им повече да мислят и публикуват, което вдига профила на самия университет (Нобеловите награди също са важна част в изграждането на добър имидж, неслучайно те се включват в класациите за университетите). От тази гледна точка е ясно, че сегашният модел, при който науката в България е почти изцяло съсредоточена в БАН, ще трябва да се промени. И най-лесно промяната щеше да стане, ако самата БАН беше подела инициативата, вместо да влиза в конфликт с всеки, който предлага разумна реформа.

Може би потенциално най-безболезненият начин да се реши проблемът е БАН да се превърне в университет. Така базовото финансиране на институцията ще се осигурява от преподавателска дейност, а парите за наука ще се разпределят на конкурсен принцип. Това не е нова идея, но може би е дошъл моментът, в който БАН да я приложи. Ако и сега не събере смелост, сама ще предреша съдбата си. □

Колега

► 15-метровата елха освети едновременно от централните места в столицата - ул. “Алабин”. Коледното гръвче на общината е украсено със светещи гирлянди и с 20 лампи. На откриването на коледната елха на София присъства и кметът на града Йорданка Фангъкова

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

МНОГО РЕШЕНИЯ ЕДИН ИЗПЪЛНИТЕЛ

ОЗВУЧАВАНЕ
ОСВЕТЛЕНИЕ
ПРОЕКЦИЯ
ПРЕВОДНИ СИСТЕМИ
КОМПЮТРИ
ГЛАСУВАНЕ
ИНТЕРАКТИВ
3D АНИМАЦИЯ ВЪРХУ СГРАДИ
СЦЕНИЧЕН ДИЗАЙН
ЩАНДОВЕ
БЕКСТЕЙДЖ ЗОНИ
МЕБЕЛИ
АКСЕСОАРИ
КОНЦЕПЦИИ

SEG SPECIAL EVENTS GROUP

SOFIA
115 K. Tzarigradsko Shousse Blvd., European Trade Center, Building B, floor 5, 1784 Sofia, Bulgaria
Tel: (+359 2) 866 94 40
(+359 2) 866 94 51
Fax: (+359 2) 866 94 57
Mob: (+359) 898 770 960
E-mail: office@seg.bg

PLOVDIV
2, Belgrad Str., office 105
4003 Plovdiv
Tel/Fax: (+359 32) 96 81 51
Mob: (+359) 898 770 966
E-mail: plovdiv@seg.bg

VARNA
Chaika, bl. 68, vh. "I" Ground Floor
9005 Varna
Tel: (+359 52) 61 26 62
Fax: (+359 52) 61 27 72
Mob: (+359) 898 770 982
E-mail: varna@seg.bg

KTBG is member of:
IBLF
SEG.BG

В броя четете още

Компании и пазари ► 12-13

Участниците в търговете за магистрала “Марица” трябва да са строили магистрала

IT бизнес ► 23

Пазарът при бизнес клиентите вече се възстановява

► **Иван Симеонов**, мениджър продажби “Бизнес клиенти” в “Мултирама”

Придобиванията остават м

След като ограничиха изкупуванията заради кризата, европейските фирми натрупаха огромен финансов ресурс, но дори и малка част от тези пари не идват в България. Причините - несигурност и липсата на качествени компании

През следващата година сделките по сливания и придобивания ще са малко и обемите и броят им ще се запазят на нивата от тази година. Това прогнозира финансови консултанти. Въпреки че през последните месеци бяхме свидетели на много сделки по сливания и придобивания, това не е сигнал, че е налице сериозно раздвижване на този сектор. Причините за сделките са от различен характер и са по-скоро свързани или с търсенето на финансиране - влизане на дялов инвеститор ("Хювфарма"), или запазването на пазарни позиции, както е случаят с изкупуването от "М-Тел" на "Спектрум нет" и "Мегалан". Друга M&A сделка е придобиването на 100% от акционерния капитал на компанията, такъв е случаят с придобиването на "Топлофикация-Русе" от руската "Мечел". Има и примери за сделки, чиято цел е излизане от България. Например продажбата на кино "Сердика" от фонда за дялови инвестиции Equest. Тази сделка дори беше реализирана на загуба, тъй като киното беше купено за 10 млн. EUR, а продадено за 7.34 млн. EUR.

Сега сделките по сливанията и придобиванията се случват на пожар. Все още класическите M&A сделки, които се правят с цел растеж и експанзия, не се сключват.

Билиана Вачева
biliana.vacheva@pari.bg

Интерес има

Независимо какви са причините за M&A сделките у нас анализаторите са категорични, че има интерес от страна на чужди инвеститори към български компании. Още по-любопитното е, че има български компании, които се оглеждат за придобивания в Европа. Силен тласък на сделките по сливания и придобивания ще окаже подобряващата се икономическа среда. Засега обаче ситуацията продължава да е доста несигурна както в Европа, така и в САЩ.

Кои са секторите

Най-голям е интересът към химическия сектор, енергетиката, вятърните паркове и въобще възобновяемите енергийни източници, секторът здравеопазване, медиите, телекомите, хранително-вкусовата промишленост и отчасти тежката промишленост, каза Ивайло Господинов, управляващ партньор в "Райфайзен ин-

вестмънт".

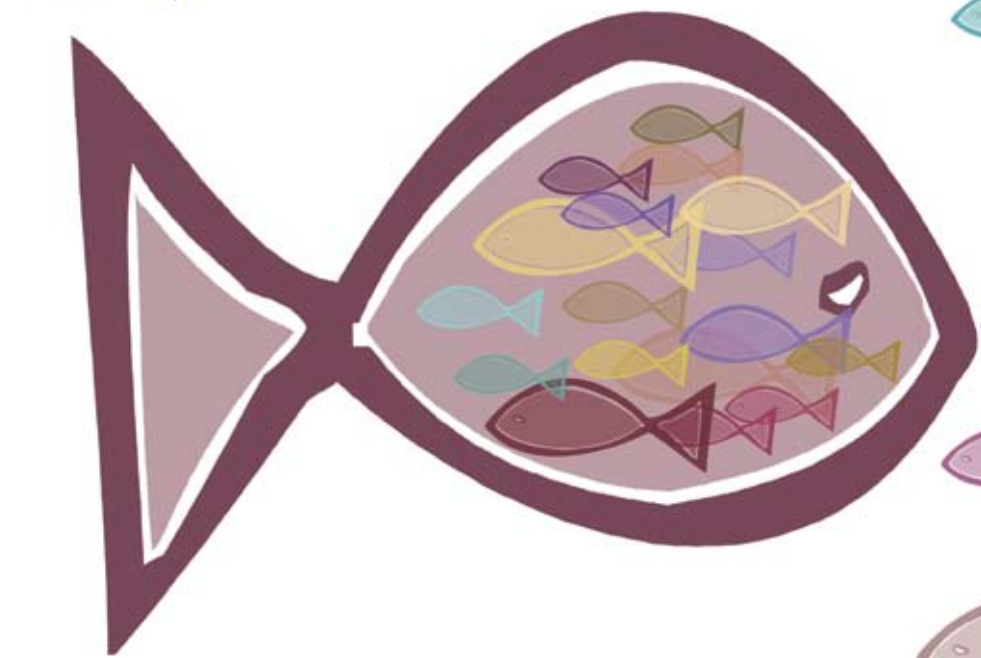
Интересът към българските компании зависи и от състоянието на икономиката ни. Ако догодина прогнозите на Европейската комисия се сбъднат и икономиката ни реализира 2.6% ръст, това ще даде допълнителен тласък на сделките по придобивания.

Основно у нас инвестират европейски компании, има и американски фирми, но техният дял е далеч по-малък, което е и логично. Америка е далеч, а Европа по-близко.

Несигурност

Някои български консултанти обаче са на мнение, че може и да има интерес от компании от ЕС, но той все още е доста колеблив и несигурен. Някои компании опипват почвата и нямат твърди намерения да навлизат на българския пазар. Причината е, че все още в техните икономики ситуацията не се е подобрила. Факт е, че европейските компании са генерирани планини от кеш, но той ще бъде харчен приоритетно на собствените им пазари. Чак след това те биха се огледали за придобивания в други държави.

Въпреки все още несигурната обстановка има и място за позитивизъм. Има и случаи, в които европейски компании искат да преместят производствата си от Румъния в Бълга-

рия, разказаха консултанти. Причините са няколко - подобрата данъчна среда, политическата и фискалната стабилност в страната.

Бъдещето

Повечето финансови консултанти обаче са категорични, че 2011 г. ще е като

2010 г. Еwentуално сериозно раздвижване на M&A сектора може да очакваме след 2-3 години. Огромните сделки по сливания и придобивания, на каквито бяхме свидетели преди кризата, няма да се случат, категорични са консултантите.

M&A

► от англ. e^zuk
Merger and acquisition
- сливания и придобивания

Европейските компании ще започнат 2011 г. със 700

Приключващата 2010 г. беше белязана от слаб интерес към придобивания и това увеличи свободните пари на компаниите

Европейските компании ще влязат в новата 2011 г. с почти 700 млрд. USD в кеш, това показва проучване, направено от Bloomberg. Наличието на толкова много налични пари ще постави под сериозен натиск ръководителите на европейските компании да започнат да сключват сделки, да вдигат дивиденди и да извършват обратно изкупуване на акции.

В края на септември общият кеш, с който са разполагали 466 компании в Европа, е бил 691 млрд. EUR. По данни на Bloomberg

това е с 16% повече спрямо края на 2007 г., когато започна финансовата криза.

Страхът от кризата

Основната причина за натрупването на големи финансови излишъци е нежеланието на най-големите европейски компании да извършват придобивания през тази година заради страха от разразилата се дългова криза в Европа. Тази тенденция според анализаторите няма да се запази и през 2011 г. Очаква се акционерите все повече да настояват тези свободни пари да започнат да работят за тях и да увеличат възвръщаемостта от акциите на борсата.

Малко сделки, но от сърце

Нежелание да се извършват сделки по сливания

и придобивания имаше не само в Европа, но и в САЩ. За 2010 г. западно-европейските компании са сключили 4374 M&A сделки, като при 83 от тях стойността на сделката е била над 1 млрд. USD. В същото време в САЩ са били извършени почти двойно повече сделки - 7078, но едва 135 са преминали психологическата граница от 1 млрд. EUR.

В ЕС сделките по сливания и придобивания през тази година са били за 427 млрд. USD, сравнени с 616 млрд. USD в САЩ.

Купчини кеш

В Европа през 2010 г. 12 компании имат свободен кеш за над 10 млрд. USD. Сред тях се нареждат швейцарската Nestle, френската Total, германските Siemens и Daimler.

По данни на Bloomberg през 2007 г. компаниите с толкова налични пари са били едва 5. В момента с най-много кеш разполага Nestle. Тя има събрани под дюшека 30 млрд. USD, а пазарната й капитализация е 193 млрд. USD. Огромното количество пари, с които разполага швейцарската компания, се дължи основно на продажения мажоритарен дял в Alcon за 28.3 млрд. USD.

Втора в класирането е най-голямата европейска инженерингова компания Siemens, която разполага с 19 млрд. USD кеш. Причината за натрупаните финансови ресурси е, че през последните три години тя се въздържа от големи сделки по придобивания. Базираната в Мюнхен компания обяви, че ще увеличи дивиден-

алко

Интервю Ивайло Господинов, управляващ директор на Райфайзен инвестмънт

Цена от 100 млн. EUR за “Булгартабак” е напълно реалистична

Има чужд инвеститорски интерес към България, но продавачите остават повече от купувачите

► Господин Господинов, има ли интерес от чужди инвеститори към придобиването на български компании?

- Не липсва инвеститорски интерес и това мога да го кажа, тъй като на нас ни се обаждат различни клиенти, които проявяват интерес към България. Дори днес (вчера - бел. ред.) ни се обадиха от турския офис на “Райфайзен инвестмънт” и ни казаха, че имат клиент - турска компания, която се интересува от вложения в енергетиката. Също така в момента работим с една германска компания, имаме и австрийски клиенти, които искат да инвестират тук. Определено има интерес, но той е строго фокусиран към точно определени проекти. Или пък някои наши клиенти са си харесали конкретна компания, в която искат да инвестират.

Сделките през последната 1.5 години стават трудно. Причините са различни. Първо, икономиката не расте, това подсказва на инвеститорите, че доходността от вложенията им ще се отложи във времето. Така падат оценките за тези компании. В момента инвеститорите предлагат оценки между 5 и 7, т.е. коефициентът EBITDA (Earnings Before Interest, Depreciation And Amortization) е толкова. Допреди година този коефициент беше 8-9, а в някои случаи стигаше до 13 и 14.

► Значи вие все пак сте оптимистично настроени за M&A сектора?

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

- През последната година - година и половина ние имаме горчив опит по сделки, които по различни причини така или иначе не бяха финализирани. Независимо от това какви са перспективите, една сделка трябва бъде добре структурирана. Нашите амбиции са не само да правим сделки и да консултираме чужди компании, но и да привличаме чужди инвеститори. Това е много трудно. Дори в момента по някои от предстоящите приватизации се опитваме да привличаме чужди компании. Става дума за “Булгартабак холдинг”. Определено мога да кажа, че има интерес от чужди компании към холдинга.

► Министър Трайчо Трайков е много оптимистичен за приватизацията на холдинга. Явно вие споделяте мнението му?

- Да, наистина има интерес от чужди стратегически инвеститори. Проблемът

при тях е, че те се интересуват от работещата част на холдинга и не им се занимава с реструктурирането на цялата група от компании, част от които са в ликвидация и несъстоятелност. Стратегическите инвеститори по принцип не обичат да се занимават с реорганизация на бизнеса. И в много от случаите те предпочитат да купят само работещите фабрики от “Булгартабак холдинг”, а не да се занимават с цялата група.

Според мен два от големите стратегически купувачи на “Булгартабак” (ние сме говорили с всички по-големи стратегически инвеститори) ще участват в приватизацията на холдинга. Но за тях от ключово значение е приватизационната сделка да е прозрачна и да няма провал сделката, както се случи предходните пъти. Те имат горчив опит. За това сега са категорични, че ако и този път има игри и лобирани, те няма да участват.

Най-вероятно тези компании няма да предложат най-високите оценки именно защото не им се занимава с реструктурирането на холдинга. Но ще има и други финансови играчи, които могат да предложат и по-добра цена. Те са склонни да се занимават с реструктурирането на холдинга. И на по-късен етап ще излязат от тази инвестиция.

► Цената за продажбата на “Булгартабак” от 100 млн. EUR реалистична ли е?

- Да, тази цена е постижима.

► А какво ще се случи с БТК?

- Ние с БТК сме работили по няколко сделки - закупуването на 2be, поуклката на телекома от AIG и продажбата на НУРТС. От тукашния мениджмънт не зависи продажбата на БТК. Тази сделка е сложна, тъй като трябва да се реструктурират дълговете на телекома. В

момента се работи именно по това - реструктурирането на задълженията.

► В България има доста малки и средни компании, които изпитват финансови затруднения и като не може да се рефинансират от банките, търсят ли си чужд инвеститор?

- Да, има много такива компании. Тези компании са по-малки, не са успели да се развият успешно до настъпването на кризата и сега изпитват сериозни финансови затруднения. Те търсят инвеститори. Но сега много трудно се намират финансови инвеститори. Те търсят да инвестират в добри компании, а тези добри компании пък не си търсят чужд инвеститор на всяка цена. Голям чужд фонд няма да дойде в България и да купи някой, който е работил последните 10 години и сега има финансови затруднения. Такъв тип сделка може да се реализира, ако този чужд фонд, да речем, има сходна инвестиция в Румъния, Сърбия или Македония и вижда потенциал за развитие в региона. Така че да се създаде някаква синергия и да се приложи ноу-хау.

► Проглъжда ли тенденцията продавачите да са повече от купувачите?

- Все още съществува този дисбаланс.

► В кои сектори има най-голям интерес от страна на чуждите инвеститори?

- В енергетиката, вятърните паркове и въобще възобновяеми енергийни източници, сектор здравеопазване, медийте, телекомите, хранително-вкусовата промишленост и отчасти тежката промишленост.

Бялина Вачева

млрд. USD кеш

тите с 69% през 2010 г. именно заради натрупания финансов излишък. Главният изпълнителен директор на компанията Джо Кесър коментира, че излишъкът на капитал е проблем, който не всеки може да си позволи.

Някои от водещите европейски производители вече заявиха, че през следващата година ще прибегнат до изкупувания и придобивания. Швейцарският производител на скоростни кутии АВВ обяви, че планира да плати около 3.1 млрд. USD в кеш за Baldor Electric Co., като се надява тази сделка да му донесе нетна печалба от 5.3 млрд. USD. Компанията също така обяви, че все още разполага с излишни средства и ще продължи да търси изгодни сделки.

Испанският строител ACS

SA с дълг от близо 10 млрд. EUR се опитва да придобие германската конструкторна компания Hochtief AG, която на практика няма задължения. Германските регулаторни органи вече одобриха планираната сделка.

При липсата на привлекателни компании са придобиване, много от фирмите инвестират част от свободните си пари в съществуващи фабрики и продуктови линии. Най-големият европейски производител на автомобили Volkswagen съобщи, че ще инвестира 51.6 млрд. EUR в автомобилния бизнес през следващите пет години. А химическият гигант BASF планира да похарчи 9-10 млрд. EUR за основния си химически комплекс в Германия и ще осигури 33 хил. нови работни места.

Пари

РЕГИОНАЛНА
БИЗНЕС
КОНФЕРЕНЦИЯ
„ГЕПАРД” 2010

РЕГИОН СЕВЕР

КЛАСАЦИЯ НА НАЙ-ДИНАМИЧНО РАЗВИВАЩИТЕ СЕ КОМПАНИИ
ВЕЛИКО ТЪРНОВО, РУСЕ, ГАБРОВО, ЛОВЕЧ,
ПЛЕВЕН, ВРАЦА, МОНТАНА, ВИДИН

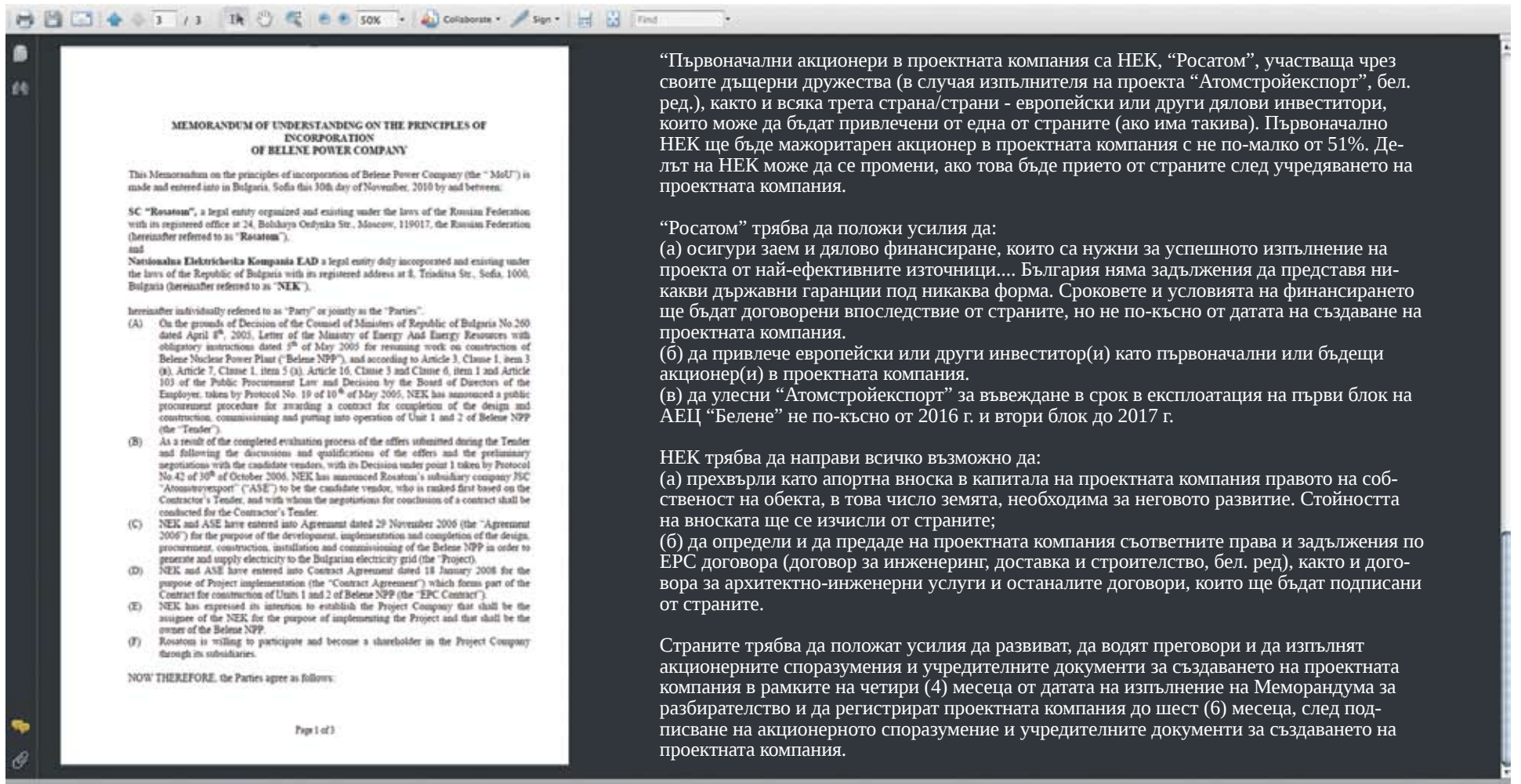
ТЕМИ:
- МЕЖДУФИРМЕНА ЗАДЛЪЖНОСТ
И ЗАБАВЯНЕ НА ПЛАЩАНИЯ
- ФИНАНСИРАНЕ НА БИЗНЕСА

ДАТА: 8.12.2010 Г. | ЧАС: 10.00 Ч. | МЯСТО: ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ХОТЕЛ ЯНТРА

За информация и регистрация: тел. 02/ 4395 848, 02/ 4395 850 | events@pari.bg | http://events.pari.bg
С подкрепата на:

Някои опасения и неспазени обещания за АЕЦ "Белене"

Новата теория на ГЕРБ е, че проектът трябва да напредне, за да се появи стратегически инвеститор

“Първоначални акционери в проектната компания са НЕК, “Росатом”, участваща чрез своите дъщерни дружества (в случая изпълнителя на проекта “Атомстройекспорт”, бел. ред.), както и всяка трета страна/страна - европейски или други дялови инвеститори, които може да бъдат привлечени от една от страните (ако има такива). Първоначално НЕК ще бъде мажоритарен акционер в проектната компания с не по-малко от 51%. Делът на НЕК може да се промени, ако това бъде прието от страните след учредяването на проектната компания.

“Росатом” трябва да положи усилия да:

- (а) осигури заем и дялово финансиране, които са нужни за успешното изпълнение на проекта от най-ефективните източници.... България няма задължения да представя никакви държавни гаранции под никаква форма. Сроковете и условията на финансирането ще бъдат договорени впоследствие от страните, но не по-късно от датата на създаване на проектната компания.
- (б) да привлече европейски или други инвеститор(и) като първоначални или бъдещи акционер(и) в проектната компания.
- (в) да улесни “Атомстройекспорт” за въвеждане в срок в експлоатация на първи блок на АЕЦ “Белене” не по-късно от 2016 г. и втори блок до 2017 г.

НЕК трябва да направи всичко възможно да:

- (а) прехвърли като апортна вноска в капитала на проектната компания правото на собственост на обекта, в това число земята, необходима за неговото развитие. Стойността на вноската ще се изчисли от страните;
- (б) да определи и да предаде на проектната компания съответните права и задължения по ЕРС договора (договор за инженеринг, доставка и строителство, бел. ред.), както и договора за архитектурно-инженерни услуги и останалите договори, които ще бъдат подписани от страните.

Страните трябва да положат усилия да развият, да водят преговори и да изпълнят акционерните споразумения и учредителните документи за създаването на проектната компания в рамките на четири (4) месеца от датата на изпълнение на Меморандума за разбирателство и да регистрират проектната компания до шест (6) месеца, след подписване на акционерното споразумение и учредителните документи за създаването на проектната компания.

Ден след изненадващото подписване на меморандума за АЕЦ “Белене” политици и енергийни експерти изразиха опасение, че според разписаните текстове централата може да се превърне в руска собственост. Причината е, че в документа е записан мажоритарен дял за България, но само “първоначално”. Въпроси и критики предизвикаха и начинът на финансиране, както и липсата на стратегически инвеститор. През пролетта правителството обяви, че централата категорично няма да има без

европейски стратегически инвеститор. След енергийната конференция във вторник се оказа, че европейски инвеститори ще има, но с дела си от по 1% са много далеч от стратегически.

Механизми

Както стана известно при подписването на меморандума за проектната компания за строежа на електроцентралата, един от новите играчи - финландската “Фортум корпорейшън”, може да поиска увеличаване на еднопроцентовия си дял до 25 на сто. Упра-

вляващите обаче още не могат да дадат отговор на въпроса за сметка на чий дял може да се случи това. Евродепутатът от ГЕРБ Владимир Уручев твърди, че увеличението трябва да бъде за сметка на дела на руската страна. В същото време проблем с финансирането на проекта има България, а не Русия, която вече дори е предлагала на правителството заем за осъществяването на централата. Засега енергийният министър Трайков Трайков отхвърля възможността увеличението да е за смет-

ка на българския дял. Както и спекулациите, че ако това се случи, после компанията може да препродаде дела си на “Росатом”.

Добра комбина

Опасенията идват от потвърдението на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайков Трайков, че руската държавна компания за ядрена енергия е довела новите инвеститори - френската компания “Алтран технолоджис” и “Фортум корпорейшън”. Отново от министър Трайков беше потвърдено, че “Фортум” има кооперативно споразумение с руската държавна компания за ядрена енергетика “Росатом”. Двете управляват изградена от “Росатом” централа във Финландия. Този факт допълнително подсилва съмненията за евентуални промени в участието на страните в “Енергийна компания Белене” занапред.

Политически подозрения

За евентуалното превръщане на АЕЦ “Белене” от българска в руска ядрена мощност алармира и БСП, а

Синята коалиция заподозря тайни договорки. Ще позволим на руснаците да си построят атомна електроцентрала у нас и това ще е национално предателство, коментира бившият енергиен министър Румен Овчаров. Съпредседателят на Синята коалиция Мартин Димитров обвини управляващите, че не просто са “клепнали” пред руснаците, а са “полегнали”. Според него обещанията за инвеститор ще си останат само обещания.

Инвеститорът се оказа второстепенен
Новата теза на ГЕРБ е, че

за да бъде намерен стратегически инвеститор, първо трябва да бъде създадена проектната компания за АЕЦ “Белене”. Това коренно противоречи на изявлението на Бойко Борисов и Трайков Трайков през март, когато те обявиха, че АЕЦ няма да се строи без стратегически инвеститор. Тогава Трайков каза, че това е най-важното и всичко останало е “да закрълим квадрата”. Дотук индикации за преговори с такъв няма. А следващият сигурен играч е Русия и готовността ѝ да финансира проекта на свой риск.

Елина Пулчева

Правителството да не се обвързва финансово с проекта

Не смятам, че ще се стигне до надделяване на руските проценти, тъй като в началото беше определено, че проектът има европейско значение и характер. Основният проблем на АЕЦ “Белене” си остава търсенето на инвеститор. Подписването на меморандума е някаква стъпка, но той няма обвързващ характер, който може да се оспорва в съда. Меморандумът е една стъпка, която трябва да се предприеме, така както се прави в цял свят.

Владимир Уручев,
евродепутат

Създаването на проектната компания ще означава, че тя трябва да търси инвеститори. По никакъв начин българското правителство не трябва да се обвързва финансово

с проекта. Нужна е ясна позиция, че не трябва да се дават бюджетни пари. В момента ядрената енергетика в Европа никъде няма бюджетна подкрепа или държавни субсидии. След като бъде създадена компанията, заедно с избрания консултант, ще трябва да се определят вътрешното разпределение и да намерят външни инвеститори. Решенията в проектната компания трябва да бъдат доминирани от българската страна.

Дянков очаква по-нисък бюджетен дефицит от заложения

Бюджетът отново е на минус през октомври. Към края на десетмесечия дефицитът е 1.9 млрд. лв.

6.4

▶ млрд. лв. е фискалният резерв през октомври, което е с 300 млн. лв. по-малко от предходния месец

След като излезе на малък плюс през септември, през октомври бюджетът отново е на дефицит от близо 385 млн. лв. По данни на финансовото министерство с това дефицитът към края на десетмесечия е 1.9 млрд. лв., или 2.7% от БВП. Той се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 2 млрд. лв. и излишък по европейските средства в размер на 98.5 млн. лв. Това е най-големият дефицит от февруари досега.

10.3

▶ процента повече са приходите от мита в сравнение със записаното в актуализирания бюджет

Оптимистични прогнози

След актуализацията през юли в бюджета е записано, че дефицитът към края на годината ще достигне 4.6%, или 3.2 млрд. лв. Според първоначалния му вариант очакванията бяха за 0.7% от БВП. Финансовият министър Симеон Дянков коментира, че според него нещата се развиват много добре и че очаква дефицитът в края на годината да бъде по-малък от заложения.

Статистика

Финансовото министерство посочва, че през октомври е имало допълнителни

0.4

▶ процентни пункта повече са приходите от ДДС в сравнение с октомври миналата година. Приходите от акцизи обаче леко спадат

разходи, като 130 млн. лв. са средства за болниците, платени извън регулярните разходи на НЗОК. През октомври се отчитат също така и по-високи разходи по програмите, съфинанси-

рани от фондовете на ЕС. В същото време се вижда, че дефицитът е финансиран и от фискалния резерв, който за месец е намалял с 300 млн. лв. Изпълнението на приходите е 78.4% от

Бюджетният дефицит по месеци за 2010г. в млн. лв.

Октомври	-384.9
Септември	18.9
Август	-306.4
Юли	284.5
Юни	-154.5
Май	-60.2
Април	369
Март	-271
Февруари	-899
Януари	-499.1
Общо до края на октомври	-1902.7

годишните разчети, а на разходите - 76%. Данните показват съвсем слабо увеличаване на приходите от ДДС на годишна база - с 0.4 процентни пункта. За сметка на това приходите

от акцизи леко спадат. Отчетено е увеличение и на приходите от социални и здравни вноски.

Приходите от косвени данъци възлизат на 78.2% от програмата за годината,

от ДДС са на 80.6%, а от акцизи на 74.0% от заложения в актуализирания бюджет. Приходите от мита пък превишават актуализираните годишни разчети с 10.3%. □

Осигуровката за пенсии окончателно става 7.8%

▶ Увеличен е и периодът, върху който се изчислява майчинството, като от началото на следващата година той ще е 18 месеца

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Парламентът одобри и увеличаването на праговете за самоосигуряване

Депутатите одобриха окончателно промените в Закона за Държавното обществено осигуряване, с което осигурителната вноска за пенсии беше увеличена с 1.8%. Парламентът гласува

и промяна в праговете за самоосигуряващи се. Досега всички те плащаха осигуровки най-малко върху 420 лв. на месец. Според промените сега вноските ще зависят от размера на доходите, като сега действащият минимален праг важи за хора, които получават до 5400 лв. годишно. Над тази сума до 6500 лв. прагът става 450 лв., за доход до 7500 лв. той ще е 500 лв.,

а над него - 550 лв.

Увеличен е и периодът, върху който се изчислява майчинството, като от началото на следващата година той ще е 18 месеца. Периодът за изчисляване на обезщетенията за безработица пък ще бъде една година.

За следващата година управляващите са заложили разходи за пенсии 9.6% от БВП. Минималната пенсия няма

да бъде променяна, както планираше правителството, и остава 136 лв. Преди това депутатите отхвърлиха предложението на левицата размерът ѝ да се вдигне с процента на инфлацията и да стане близо 150 лв. Репликата на социалния министър Тотю Младенов беше, че осигурителната система не трябва да се смесва със социалното подпомагане. □

Разногласие

Хотелиери: Парите от туристическия данък да се използват за реклама

▶ В бранша няма единогласие дали са „за“ или „против“ новия налог и изчакват да видят ефекта от него на практика

▶ Парите, които общините ще приберат от новия туристически данък, трябва да се използват прозрачно и най-вече за реклама на туризма в България. За това настояват от Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация (БХРА). „Ще следим колко пари са били събрани и за какво са похарчени. Ако в края на следващата година ефектът от данъка не е положителен, ще настояваме за нови промени“, казва председателят на БХРА Благой Рагин.

▶ В сряда депутатите приеха на второ четене поправките в Закона за местните данъци и такси, като една от най-важните беше въвеждането на туристически данък на мястото на туристическата такса. Налогът ще бъде от 0.20 до 3 лв. на нощувка, като местните власти ще трябва да определят

конкретния му размер до края на януари 2011 г. В закона е отбелязано, че данъкът трябва да се изплаща до 15-о число на следващия месец.

▶ Това, което разгневни най-много хотелиерите, беше фактът, че ако през календарната година са платили данък, по-малък от този, който може да се начисли при 30% заетост на базата, разликата ще се доплаща. Т. е. някои от хотелиерите могат да бъдат накараны да плащат дори и за празни легла.

▶ „Промените в закона са замислени с цел да се удари сивата икономика, но в момента хотелиерите нямат единна позиция. Половината го подкрепят, другата половина са против“, обобщава позицията на бранша Рагин. Според него определено може да има потърпевши не само сред работещите на черно, но и сред прозрачните обекти. Засега обаче бизнестът ще се примири и ще следи реалния финансов ефект от новия данък, преди да се опита да бойкотира реформата.

Президентът наложи вето на Закона за Сметната палата

Георги Първанов оспорва преминаването от колегиален модел на управление към едноличен ръководен орган

► **Георги Първанов**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Президентът Георги Първанов върна за ново обсъждане в Народното събрание Закона за Сметната палата, който бе приет миналата седмица на второ четене в парламента. Мотивите на държавния глава са два. Според него преминаването от колегиален модел на управление на палатата към по-непознатия за българската правна система модел на едноличен ръководен орган не е удачно. Друг мотив е неясна според президента формулировка в чл. 50 от Закона за Сметната палата, който дава възможност председателят да поиска с одитния доклад освобождаване от длъжност на лице, което носи управленска отговорност.

Моделът на управление

Първанов оспорва текста, който казва, че съставът на Сметната палата се състои от председател и двама замест-

ник-председатели. Това е моделът на едноличен ръководен орган от типа „генерален одитор“, който е широко разпространен в различни страни на ЕС, се казва в законопроекта. Първанов обаче посочва, че за България е характерен колегиалният модел на състав на Сметната палата, заложен още с първия Закон за Върховната сметна палата от 1880 г. и продължаващ досега.

„С оглед на тази историческа обусловеност ми се струва недостатъчни мотивите за изоставяне на колегиалното начало и преминаване към един непознат за българската правна система модел на едноличен ръководен орган“, пише в мотивите на вето на президента.

Неясна формулировка

Президентът оспорва и предвидената възможност председателят на Сметната палата да поиска с одит-

ния доклад освобождаване от длъжност на лице, което носи „управленска отговорност и вследствие на негово действие или бездействие са допуснати нарушения на закон или не са изпълнени дадени от Сметната палата препоръки“. Според Георги Първанов формулировката е твърде обща, тъй като управленска отговорност в България носят и конституционно установени органи.

„При тези органи има изрична уредба на условията и реда за тяхното отстраняване. С чл. 50 от този закон на практика се установяват нови, непредвидени в конституцията, основания за започване на процедури за отстраняване от длъжност на органи с конституционен статут“, пише в мотивацията си президентът. Той смята, че разпоредбата би създавала практически трудности при нейното прилагане.

Ани Когжауванова

Програма „Конкурентоспособност“ ще се движи директно през банките

Летище София ще бъде отдадено на концесия

е именно един от начините да се постигне тази пониска преразпределителна тежест“, каза Дянков.

Малко над 35% е заложената преразпределителна тежест в бюджета за 2011 г., докато в последните 20 години тя се е движила между 38 и 44%. Това съобщи вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков по време на конференцията „Трансформация 2011“, посветена на възможностите за партньорството между бизнеса и държавата.

„Аутсорсингът на услуги от държавата към бизнеса

Директно през банките

„Установихме, че един от проблемите за ниската усвояемост по ОП „Конкурентоспособност“ е агенцията за малките и средните предприятия, която създава прекалено голяма бюрокрация, изисквайки от компаниите множество документи“, обясни Дянков. Същите тези документи фирмите подават и в търговските банки, от които получават кредитиране.

► **Аутсорсингът трябва да спестява минимум 30% от разходите на гържавната администрация, за да има смисъл от него, каза военният министър Аню Ангелов**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Така правителството е взело решение агенцията за малки и средни предприятия да отпадне като партньор по програмата, а държавата да работи директно с банките.

Концесия на летище София

В областта на управление на инфраструктурата трябва да се помисли за концесия на летище София, каза още министърът на финансите. „Редица други летища имат отдели за привличане на нови авиокомпани, защото печелят от тях. Познате дали нашето държавно летище има такъв отдел“, запита ри-

торично Симеон Дянков.

Според Дянков инвестирането на Сребърния фонд с цел по-голяма доходност също може да бъде пример за желанието на правителството да си партнира с частния сектор. „Досега тези пари отлежаваха в депозитна сметка в БНБ с нищожна лихва от 0.13%, а има възможност да генерират много повече. Ще потърсим консултация с частния сектор - къде са възможните области на инвестиране на тези средства“, каза още вицепремиерът.

Ани Когжауванова

Над 9000 работници ще получат евросубсидии за транспорт

Работодателите трябва да кандидатстват за новата програма, но парите ще получат директно служителите им

Близо 9200 души, решили да започнат работа в предприятие, което е на разстояние до 80 км от града или селото, в което живеят, ще получат субсидия за транспортните си разходи в продължение на една година. Това предвижда операция „По-близо до работа“ към Агенцията по заетостта, която ще стартира след три месеца. Нейният бюджет е 37 млн. лв. и той трябва да се усвои в следващите три години. Парите трябва да се поискат от

работодателите, но те ще се дават лично на работниците. Разчетите показват, че от операцията може да се възползват 350 работодатели. За всеки назначен работник от отдалечено населено място работодателите ще получат и по 150 лв. за въвеждащо обучение. Операцията е предназначена за новоназначени работници и с нея искаме да намалим голямата безработица в някои от регионите на страната, обясни зам.-министърът на труда Красимир Николов.

Одобрене на нов пакет

„По-близо до работа“ е една от 32-те нови операции по Оперативна програма „Човешки ресурси“, които

Приоритет Училищата са с най-много средства

► Най-много средства по Оперативна програма „Човешки ресурси“ през следващите три години ще получи образователната система. По седем мерки са предвидени общо 520 млн. лв.

► Близо 700 училища може да кандидатстват за финансиране на целодневното обучение на учениците от I до VIII клас. За ученически и студентски практики са предвидени 90 млн. лв.

► Квалификацията на педагогически специалисти е с бюджет 75 млн. лв., с които обучение ще получат 42 хил. учители.

► Други 10 млн. лв. са пред-

видени за развитието на докторанти, специализанти и млади учени и още 47 млн. лв. за студентски стипендии. За подобряване на качеството във висшето и професионалното образование са заложили 18 млн. лв.

► Още 100 млн. лв. са предвидени за извънкласни и извънучилищни дейности, от които може да се възползват 1100 училища.

Еврокомисията одобри за България за периода 2011-2013 г. Общият им бюджет е 833 млн. лв., насочени в три основни направления - създаване на повече работни места, модернизиране на учебните заведения и извеж-

дането на децата от домовете без родителски грижи.

С одобряването на този пакет още следващата година България може да договори 80% от общите средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ре-

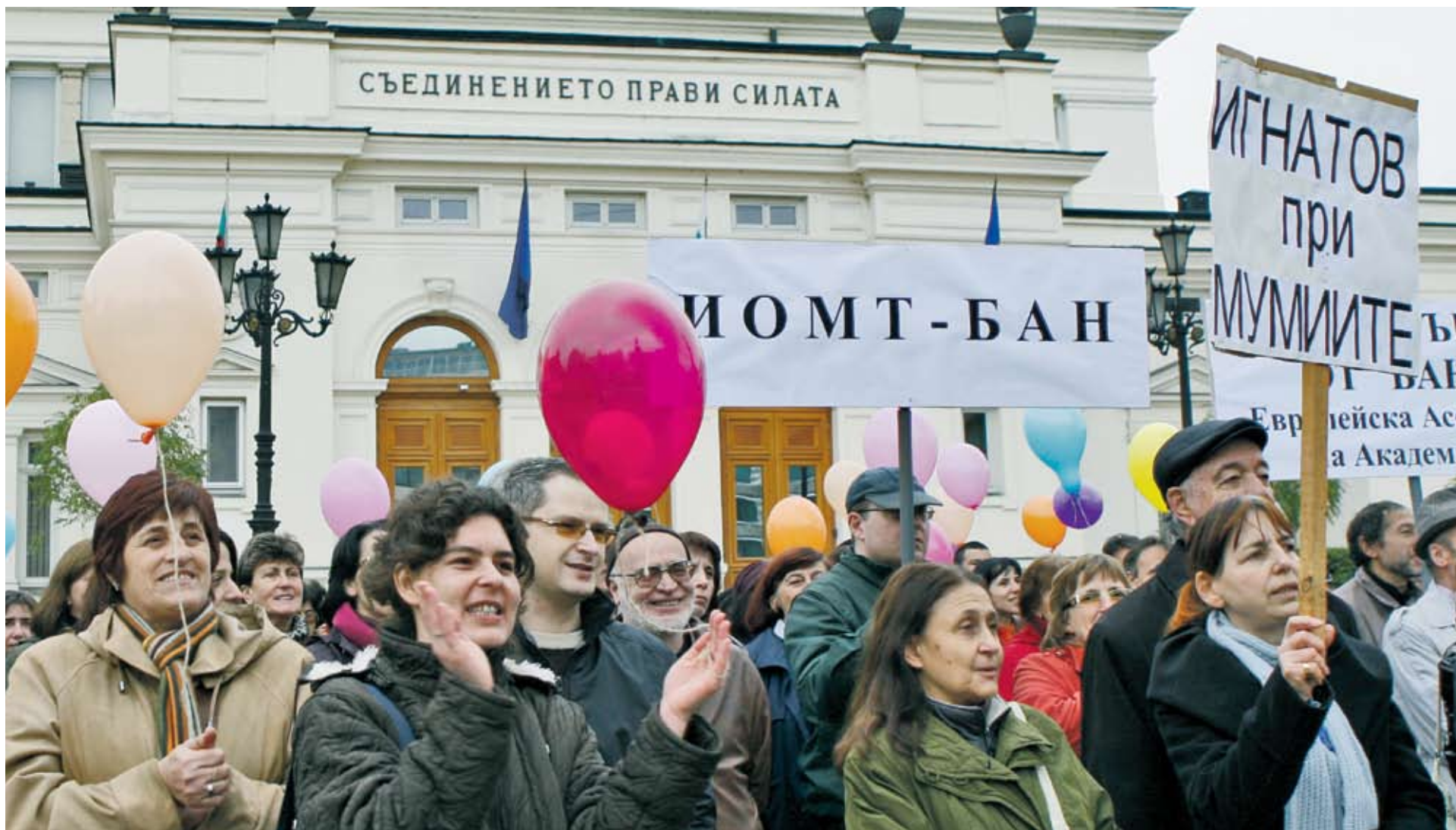
сурси“, заяви министърът на труда Тотю Младенов. Те са в размер на 2.4 млрд. лв. Това е постижима цел, защото до момента са договорени 43.5% от средствата, или близо 1.16 млрд. лв., уточни той. Реално са изплатени по

програмата 176.4 млн. лв.

От догодина компании, които получават сертификат клас А или клас Б за инвестиционни проекти, вече ще може да кандидатстват за европейско финансиране на специфично обучение за работните места, които разкриват.

Близо 9000 затворници пък ще получат професионално обучение през следващите три години с пари от Европейския социален фонд. Еврокомисията е одобрила и тази мярка, чийто общ бюджет е 5.5 млн. лв. Други 6.8 млн. лв. ще бъдат предоставени на Агенцията по заетостта и Българо-германските центрове за професионално обучение на 2000 безработни младежи.

Мила Кисьова

"Протест на осъзнаването"

► Около 1500 лекари, учени, студенти и творци протестираха заедно вчера заради неприемливите според тях решения на правителството. Нарекоха го "Протест на осъзнаването"

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Исключването на лекарите от рамковия договор било заради лобизъм

Старото положение ще се върне през 2012 г., обясниха от ГЕРБ

Исключването на лекарското съсловие при договарянето на Националния рамков договор (НРД) цели да се изключи възможността за лобизъм. Това обясниха от ГЕРБ, след като във вторник следобед парламентът реши, че документът на практика вече ще се одобрява от Националната здравноосигурителна каса в съответствие със становищата на здравното и финансовото министерство. Лекарите ще участват с само с експертно мнение.

Според Българския лекарски съюз, опозицията и десните в парламента по този начин се обезсмисля договорното начало при подписването на Националния рамков договор.

В същото време здравният министър д-р Стефан Константинов обяви, че финансовото министерство е предложило да се вдигне стойността на 189 от клиничните пътеки. Средно цената им ще се покачи с 36 лв.

Пресичане на „лобистките интереси“

Промените в Закона за здравното осигуряване и Закона за здравето гласят, че определянето на цените и обемите на клиничните пътеки вече ще се извършва от Минис-

терството на финансите, а решението ще бъде официализирано с постановление на Министерския съвет. Одобряването на посочените от финансовото министерство цени ще е проформа и ще се извършва от надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК).

Според управляващите промяната в законите е била наложителна, тъй като досега не били прилагани обективни критерии за остойностяването на клиничните пътеки. „Всички знаем, че играеха много лобистки интереси, затова решихме, че е по-добре една независима институция, като Министерството на финансите, да определя цените на клиничните пътеки и да изготвя методиката“, обясни за в. „Пари“ зам.-председателят от ГЕРБ на здравната комисия Даниела Дариткова. Според нея в измененията няма нищо фатално, защото лекарският съюз ще има глас при определянето на другите дейности по Националния рамков договор. В него се разписват още начините на оказване на лекарска помощ, видовете медицинска помощ и т. н. „Твърденията, че договорното начало е нарушено, са инсинуации на опозицията“, допълни тя. Според нея това ще продължи само до 2012 г., когато методиките за определянето на цените на клиничните пътеки ще бъдат променени и отново ще

се договарят между НЗОК, здравното министерство, БЛС и финансовото министерство. Тогава се очаква да бъдат въведени диагностично свързаните групи.

Формално вътре

Доскоро Националния рамков договор, в който се определят стойностите и обемите на клиничните пътеки, се оформяше с подписите на Българския лекарски съюз, НЗОК и Министерството на финансите. След промените обаче ролята на лекарския съюз донякъде се обезсмисля. Представителите на БЛС обаче запазват правото си да участват в Консултативния съвет. Той е съставен от експерти, които изразяват мнението си по НРД, но то е само пожелателно и невинно оказва влияние върху решението. Но дори и там присъствието на съсловната организация е формално, казва председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов. „Поканиха ни на срещата на Консултативния съвет, но не ни връчиха материалите по договора предварително, затова смятам, че поканата е била само проформа“, допълва той.

Преговорите по НРД започнаха миналата седмица, когато подготовените промени още не бяха публично оповестени. Лекарите обаче предупреждаваха, че има идеи, които ще направят разговорите безсмислени.

Елена Петкова

Дискусиите по промените в закона за БАН започнаха с фалстарт

Законът се оказа без правен анализ и без становища от ключови министерства

Дискусиите по промените в закона за БАН в комисията по образование и наука вчера започнаха с фалстарт. Те бяха отложени за друго заседание поради куп неясноти, свързани с техническо-правната част на проекта за изменение и допълнение на нормативния акт.

Аргументи

Основният аргумент за отлагането му беше липсата на становища от 7 ключови министерства, както и от Министерския съвет и Столичната община. С тях те трябваше да изразят принципната позиция на изпълнителната власт. Някои депутати изтъкуваха липсата на становищата негативно - като акт на оттегляне на политическата подкрепа за законопроекта за БАН.

„Много е важна експертната на регионалното министерство, европейските фондове и на Столичната община, защото те са пряко свързани с вещноправния статут на институтите на БАН. Аз още не съм получил техните становища“, каза след заседанието председателят на комисията по образованието Огнян Стоичков. Не-

” **Аз не съм сигурен, ако утре законът влезе в сила, колко от институтите на БАН ще бъдат закрити и колко нови ще се създадат**

Огнян Стоичков, пресегател на комисията по образованието към парламента

гово беше предложението да се отложи разглеждането на законопроекта.

На заседанието присъстваха просветният министър Сергей Игнатов и председателят на БАН акад. Никола Съботинов.

Техническо-правни бъркотии

Липсата на експертизи от ведомствата обаче далеч не беше единственият проблем. Проектът за изменение и допълнение на нормативния акт беше върнат за изготвяне на правен анализ, който трябва да покаже дали той съответства на изискванията, разписани в Закона за нормативните актове. Според депутата от ДПС Лютви Местан промените в законопроекта за БАН са фундаментални и многобройни. Те изцяло изменят статута на академията на науките. Затова

проектът трябва да бъде разписан като нов закон, а не като ЗИД (Закон за изменение и допълнение) към сега съществуващия нормативен акт за академията. Мнението на Местан беше подкрепено от Огнян Стоичков и още 8 депутати.

„Изцяло се подменят духът, философията и фундаментът на основния закон за БАН и се предлага коренно ново устройство на академията“, казва той. Според него проектозаконът трябва да бъде променен в частта, в която се говори за статута на институтите на академията. „Аз не съм сигурен, че ако утре той влезе в сила, колко от тях ще бъдат закрити и колко нови ще се създадат и в какъв срок“, коментира Стоичков. Отговорите на тези въпроси не са уредени. Сега статутът на институтите е следният: те са юридически лица, които са създадени с решение на Общото събрание на БАН. След като то се отмени като компетентен орган, след като се заличат разпоредбите, засягащи научните институти в сега действащия Закон за БАН, институтите престават да съществуват.

Накраят, битката за прокарването на промените ще е дълга и мъчителна и не е ясно дали вносителите ще победят накрая.

Елена Петкова

Рейтингът на Португалия може да падне заради евентуална помощ

От Standard&Poor's обявиха доста по-консервативни очаквания за икономиката на страната от тези на правителството

Международната агенция Standard&Poor's предупреди, че до три месеца рейтингът на Португалия може да бъде намален заради страховете, че дълговата криза в Европа ще принуди страната да поиска спасително финансиране. Спекулациите, че европейските институции притискат Лисабон да приеме помощ, бяха опровергани от премиера. В същото време на проведения вчера аукцион за едногодишни държавни ценни книжа доходността на португалския дълг нарасна до 5.28%.

Остава инвестиционен

Агенцията обяви, че поставя под наблюдение рейтинга на Португалия с възможност за намаляване. В момента S&P оценява дългосрочния дълг на страната с А-, а краткосрочния дълг - с А-2. Рисковете за кредитоспособността на страната „произтичат от несигурността дали правителството няма да поиска финансиране и от последиците, които това може да има за частните кредитори“, обясниха от S&P. Оттам обаче уточниха, че дори и да бъде намален рейтингът, той ще остане в инвестиционен клас.

Въпросителни за икономиката

От рейтинговата агенция също прогнозираха, че Португалия ще бъде в рецесия догодина. „Провежданата от правителството политика не помогна много за подобряване на гъвкавостта и производителността на работната сила“, пише в доклада на S&P. В резултат на това от S&P очакват брутният въ-

2

▶ процента спад на брутният вътрешен продукт на Португалия догодина прогнозира от Standard&Poor's

трешен продукт на страната да намалее с 2% през 2011 г., въпреки че правителството очаква 0.2% ръст. Подобни притеснения наскоро бяха изказани и от Европейската комисия, според която икономиката ще се свие с 1%. Това може да попречи на правителството да постигне заложените цели за намаляване на дефицита. Наскоро португалската централна банка също предупреди, че ако правителството не успее да ограничи дупката в бюджета, това практически ще лиши банките в страната от достъп до пазарно финансиране, тъй като значително ще повиши рисковите премии. От S&P казаха още, че евентуалното понижение на държавния рейтинг ще се отрази негативно на кредитоспособността на петте португалски банки.

„Няма натиск“

Междувременно за пореден път Лисабон отрече, че европейските институции оказват натиск върху страната да се съгласи на международно финансиране. „Това не е вярно. Няма натиск. Нямаме нужда от външна помощ“, заяви министър-председателят Жозе Сократиш. Според него няма икономическа логика за високите лихви по държавните облигации и единственото нещо, от което се нуждае страната, е „доверие в нашата икономика“. В същото време правителствени източници са коментирали пред ВВС, че въпросът не е дали Португалия ще поиска спасително финансиране, а кога. □

Аукцион Лихвата по държавните книжа нарасна

▶ Проведеният вчера аукцион за португалски

държавни ценни книжа се оказа успешен, но доходността по книгата нарасна.

▶ Предложената емисия едногодишни облигации в размер на 500 млн. EUR беше презаписана 2.5

пъти в сравнение с 1.8 пъти повече поръчки на аукциона преди 8 седмици.

▶ Лихвата достигна 5.28% спрямо 4.81% при предишното предлагане.

▶ Според министър-председателя Жозе Сократиш единственото нещо, от което се нуждае Португалия, е доверие в икономиката ѝ

СНИМКИ BLOOMBERG

ЕК удължи кризисния режим за държавна помощ за банките с година

Въвеждането на по-строги изисквания е стъпка към прекратяването на специалните мерки

Всички банки в Европейския съюз ще трябва да изготвят планове за реструктуриране, за да получат държавна помощ през 2011 г. Новото изискване е част от решението на Европейската комисия да удължи с една година действието на въведените преди две години по-либерални правила, които позволиха на правителствата да спасяват закъсалите си финансови институции. Мярката е част от намеренията на Брюксел постепенно да прекрати държавната намеса.

През следващата година всеки трезор в ЕС, който

▶ Трябва да се подготвим за постепенното завръщане към нормалното пазарно функциониране, смята еврокомисарят по въпросите на конкуренцията Хоакун Алмуня

поиска държавна помощ под формата на капиталова инжекция или прехвърляне на активи в т. нар. лоши банки, ще трябва да е готов да реструктурира дейността си. В

момента такива планове се изискват само от финансовите институции в затруднено положение, които получават помощ, по-голяма от 2% от стойността на рисково пре-

теглените им активи.

Към нормален пазар

По-свободните правила за предоставяне на държавна помощ за банковия сектор бяха приети през октомври 2008 г. след фалита на Lehman Brothers. „След близо две години на специален кризисен режим трябва да се подготвим за постепенното завръщане към нормалното пазарно функциониране“, коментира еврокомисарят по въпросите на конкуренцията Хоакун Алмуня. Той се надява ЕК отново да започне да прилага стандартните правила за държавно подпомагане на банковия сектор през 2012 г., но е „прекалено рано“ да се фиксира определена дата. Според него все още съществува риск ситуацията да се влоши и затова

към въпроса трябва да се подхожда внимателно.

Сметка

През последната година банките в ЕС са използвали около 1.1 трлн. EUR държавни заеми и гаранции, казаха от комисията. За периода октомври 2009 г. - октомври 2010 г. са били одобрени общо 4.59 трлн. EUR държавна помощ за финансовия сектор. От тях 3.94 трлн. EUR са били предоставени като гаранции за заеми, но повечето не са били използвани. Междувременно се появили сигнали, че таксите, които банките плащат за държавните гаранции, може да бъдат увеличени от средата на 2011 г. Съгласно правилата правителствата сами определят размера на так-

сата, но тя не може да бъде под одобрения от Брюксел минимум.

Условие

ЕК изисква от финансовите институции, които получават държавна помощ, да продават част от активите си, за да се неутрализира предимството, което им дава правителственото финансиране. Миналата година германската Commerzbank се съгласи да продаде около 45% от собствеността си и временно да прекрати изплащането на дивиденди в замяна на държавна помощ. Британската Lloyds Banking Group пък трябваше да продаде някои от застрахователните си подразделения и клоновете си, а Royal Bank of Scotland се ангажира да се лиши от 40% от активите си. □

Обрат КФН се отказва от проекта за вдигане на таксите

Комисията за финансов надзор (КФН) се отказва от досегашния си проект за увеличаване на таксите, които регулаторът събира от поднадзорните си лица, съоб-

щица от КФН. С писмо до Министерския съвет КФН е оттеглила внесената проекция за изменение на тарифата за таксите. От надзора уточняват, че стъпката е в резултат на постигнатата договореност от 15 ноември 2010 г. между КФН и организацията на небанковия пазар за постигане на приемливо решение за промяната на тарифата. От регула-

тора добавят, че следващата седмица ще бъде свикан консултативният съвет към председателя на КФН, за да продължат дискусиите за изготвяне на ново предложение. Оттеглянето идва след острата реакция от МФ и лично от министър Симеон Дянков, които се противопоставиха на подобен проект, ако не бъде обсъден със засегнатите страни.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Проблемите дойдоха и в „Холдинг Пътища“

Намалените приходи принудиха дружеството да започне предоговаряне на кредитите си

И „Холдинг Пътища“ АД е започнало преговори с банки и лизингови компании за реструктуриране на кредитите, които има. Това става ясно от допълнителните материали към консолидирания отчет на холдинга за деветмесечието на 2010 г. „Холдинг Пътища“ АД е в преговори с ПИБ АД, УниКредит Булбанк АД и лизинговите компании за реструктуриране на задълженията на групата към тези финансови институции, се казва в материалите към отчета на дружеството. Това ясно показва, че и „Холдинг Пътища“ изпитва проблеми с изплащането на кредитите си. Именно заради невъзможност да плаща задълженията си към банки и лизингови компании „Мостстрой“ поиска да бъде обявено в несъстоятелност.

Заемите

В края на септември пътният холдинг заедно с „Мостстрой“ имат общ кредит за 25 млн. EUR към УниКредит Булбанк. Заемът е с лихва едномесечния Euribor + 4%. Обезпечението е залог върху вземане по договори за изграждане и ремонт на пътища. Освен тази кредитна линия „Холдинг Пътища“ има издадени банкови гаранции от Първа инвестиционна банка за 53.9 млн. лв., които са обезпечени със залог на търговското предприятие на „Пътстройинже-

неринг“ АД.

Общите задължения на дружеството към банки и небанкови финансови институции са 127.8 млн. лв., от които краткосрочните са малко над 58 млн. лв. Текущите задължения на холдинга са 130 млн. лв., като 93.4 млн. лв. са към доставчици и клиенти. Година по-рано компанията дължеше на доставчици и клиенти 72.9 млн. лв., а общите й краткосрочни задължения в края на септември 2009 г. бяха 107.9 млн. лв. За една година всички задължения са се повишили с 9.8% до 266.17 млн. лв. В същото време вземанията на „Холдинг Пътища“ са намалели с 27.8% на годишна база и в края на септември тази година са 83.6 млн. лв.

Отчет

„Холдинг Пътища“ е водещият партньор в консорциума, който строи лот 4 на магистрала „Тракия“. От тази поръчка дружеството се надява на сигурни бъдещи приходи. През август компанията се раздели с мажоритарното участие в три от компанията, които са част от консорциума и ще извършват основни дейности по строителството на аутобана. Мажоритарни собственици на „Видапътстрой“, „Пътностроителна техника“ и „Пътинженеринг М“ станаха кипърски офшорки. До август публичната компания държе-

► За една година всички задължения на „Холдинг Пътища“ са се повишили с 9.8% до 266.17 млн. лв. СНИМКА БОБИТОШЕВ

ше пълен контрол в трите дружества чрез „Пътища и магистрала“, което е 99% собственост на „Холдинг Пътища“. От ръководството заявиха, че продажбата се е наложила заради сериозни финансови затруднения на трите дружества. В материалите към фи-

нансовия отчет на „Холдинг Пътища“ не се споменава как раздялата с контрола във „Видапътстрой“, „Пътностроителна техника“ и „Пътинженеринг М“ се е отразила на резултатите. Вижда се обаче, че приходите на „Холдинг Пътища“ са намалели с 16% на годишна

база и в края на септември тази година са 64.9 млн. лв. Въпреки спада на оборота публичната компания успява да свие загубата си.

Отрицателният финансов резултат за деветмесечието на 2010 г. е 5.3 млн. лв., което е с 27.8% по-малко спрямо загубата за същия период на

миналата година.

Свиването на приходите доведе и до спад от 1.85% на акциите на компанията на фона на повишение на индексите вчера. В 9 сделки 3296 книжа на „Холдинг Пътища“ смениха собственика си, а цената на затваряне намаля до 0.53 лв. за акция. ■

„Мостстрой“ увеличи загубата си над 3 пъти

Приходите на компанията, която се управлява от временен синдик, са намалели с над 50%

Инфраструктурната компания „Мостстрой“ АД, в която един от основните акционери е Васил Божков, отчете консолидирана загуба от 11.8 млн. лв. за деветмесечието на тази година,

показват данните в отчета на дружеството. Отрицателният резултат се повишава над 3 пъти, тъй като в края на септември миналата година загубата на дружеството беше 3.6 млн. лв.

Много назад

Силен спад отчитат и приходите на „Мостстрой“, които се понижават с 52.2% на годишна база и за деветмесечието на тази година са

едва 4 млн. лв. В края на септември 2010 г. общите разходи на дружеството са 15.8 млн. лв., което е повишение от 32.1% спрямо съпоставимия период на миналата година.

Вчера акциите на „Мостстрой“, което очаква съдът да се произнесе по молбата за несъстоятелност, загубиха 15.87% от стойността си. По позицията на компанията бяха сключени 12

сделки за 12 378 ценни книжа, а цената на затваряне се понижи до 0.159 лв. за акция.

Не може да плаща

„Мостстрой“ подаде молба за обявяване в несъстоятелност в началото на октомври, а формалният повод беше невъзможност за плащане на кредит към ОББ. Дъщерните му дружества „Мостстрой-Пловдив“ АД,

„Мостстрой-София“ АД и „Мостстрой-Велико Търново“ АД също поискаха обявяване в несъстоятелност. Търновската компания беше обявена в несъстоятелност на 24 ноември от окръжния съд в старата столица, като Димитър Банков беше назначен за временен синдик. Няколко дни по-рано Софийският градски съд назначи Иво Велчевски за временен синдик в „Мос-

тстрой“ АД, докато съдът се произнесе по молбата на дружеството. „Мостстрой“ също е част от консорциума, който строи лот 4 на магистрала „Тракия“. По договор компанията трябва да извърши 5% от дейностите, като дори строителният министър Росен Плевнелиев успя да забавят изграждането на аутобана. ■

Участниците в търговете за магистрала "Марица" трябва да са строили

До края на май ще са известни изпълнителите, строителството трябва да

Условията в двата търга за строителство на автомагистрала "Марица" са завишени. Целите са да няма неприятни изненади за възложителя, както и изпълнителите да не могат да си получат парите за извършената от тях работа заради несвършена работа от Агенция "Пътна инфраструктура".

Първият търг беше обявен вчера. Той е за отсечката от Оризово до Димитровград, която е с дължина 31.4 км и прогнозна стойност 104 млн. EUR. "Другият ще е за отсечката от Димитровград до Харманли с дължина от 35 км и прогнозна стойност 105 млн. EUR", съобщи председателят на Агенция "Пътна инфраструктура" Божидар Йотов. Търгът за втория лот трябва да стартира най-късно в понеделник.

Ситна цегка

"Въвеждаме изискване всички участници в консорциума да са строили пътища с товароносимост от 11.5 тона. Това означава да са изграждали магистрала", съобщи заместник-министърът на регионалното развитие Георги Прегъзов. Освен това всички фирми в обединението ще трябва да подпишат изрична декларация за носене на солидарна отговорност в случай, че нещо се случи с някой от участниците в консорциума.

Мерките са взети заради

104

▶ млн. EUR е прогнозната стойност за строителството на лот 1 с дължина 31.4 км

105

▶ млн. EUR е прогнозната стойност за втория лот от 35 км

казуса с "Мостстрой" АД, което поиска обявяване в несъстоятелност, а е част от обединението "Тракия 4", което беше избрано за строител на четвъртия лот на "Тракия".

По-коректни към изпълнителите

Другата новост в тръжните условия е, че ако по вина на възложителя изпълнителят не може да сертифицира на 100% разходите си, той ще може да внесе сертификата за завършване на определен етап и съответно да си получи парите. Тази мярка е взета предвид опита, който има АПИ с обединение "Магистрала Трейс" - изпълнители на лот 2 от "Тракия". Те са готови с няколко етапа, но нямат плащане заради това, че не са им готови сертификати за завършването им.

▶ Само за два месеца трябва да стартират общо 6 търга за строителство на отсечки от магистрала в България

Двете страни в този казус - строителите и възложителят - АПИ, не казват каква е конкретната причина. Обаче при изграждането на отсечката между Стара Загора и Нова Загора имаше проблеми с отчуждаването на земи. Заради забавеното внасяне на първия сертификат компанията "Трейс" ще бъде глобена с поло-

вин милион лева. След извършване на дейностите и внасянето на сертификата обаче парите може да бъдат платени.

"Другите условия в търговете за "Марица" са същите както и при търговете за "Тракия", каза Божидар Йотов", председател на УС на АПИ.

Сроковете

По план строителите на двете отсечки - от Оризово до Димитровград и след това до Харманли, трябва да са ясни до края на май 2011 г., а строителството да започне през юли. Две години по-късно магистралата трябва да е окончателно готова, смята регионалният ми-

нистер Росен Плевнелиев. Той обяви, че се очаква от строителството на 31 км от "Марица" да се спестят 9 млн. лв. Според министъра АПИ трябва да навакса огромно забкснение по пътните обекти по Оперативна програма "Транспорт". Тръжните процедури лот 1 и 2 на "Марица" са част от 6-

Софийското метро спаси подземното строителство

▶ Валентин Трашлиев и проф. Божидар Божинов (вдясно) посочиха магистрала "Струма", метрото и подземните паркинги като ключови проекти за геотехническото строителство

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Фирмите от бранша очакват поръчки за магистрала "Струма" и за изграждане на подземни паркинги в София

Работата по двата диаметра на софийското метро се оказва спасителен вариант за фирмите, занимаващи се с геотехническо и тунелно строителство в кризата. Ако по време на строителния бум 2007-2008 г. основната им дейност е била свързана с изграждането на банкови трезори и подземни паркинги към жилищни сгради, офисни и търговски центрове, през последните две години тази дейност замря. Това обобщил председателят на новосформираната Българска асоциация за геотехническо и тунел-

но строителство (БАГТС) инж. Валентин Трашлиев. Организацията обединява строителни компании и проектантски бюра от тази сфера, но е отворена за сътрудничество и членство и към специализираните учебни заведения.

По-малко, но по-скъпи поръчки

По думите на инж. Трашлиев в предкризисните години само на софийския пазар фирмите от този подотрасъл на строителството са реализирали обекти за по над 100 млн. лв. годишно. "В момента дори със строителството на метрото не можем да надминем тези обеми, но ги доближаваме", посочи инж. Трашлиев. Дружества от управляваната от него група "Евро Алианс" участват в строителството на отсечки и по двата диаметра. По

първия работят по трасето между жк "Младост" и бул. "Цариградско шосе", а по втория - по метростанция 8 при ЦУМ и по тунел под бул. "Черни връх". Като други водещи компании в подземното строителство инж. Трашлиев посочи "Станилов" и "Геотехмин", която бе класирана на първо място по оборот за 2009 г. Трашлиев в предкризисните години в България. Представена в асоциацията е и технологичната група "Тисен Круп".

Погледите са към "Струма"

Според Валентин Трашлиев през последните 30-40 години в България почти не е извършвано тунелно строителство. Изключение правят тунелите по магистрала "Хемус" и този по магистрала "Тракия" при

Ихтиман. Повечето проекти в тази област обаче са били свързани с жп строителството. Проектът за софийското метро доведе до възраждане на тази дейност, което се очаква да продължи и с проекти като магистрала "Струма" и прохода под връх Шипка. За лот 3 на магистралата, който минава през Кресненското дефиле, от асоциацията са категорични, че е най-добре да бъде изграден по преобладаващо тунелен способ. "Този район е силно сеизмичен, а тунелите са едни от най-сигурните съоръжения при земетресение", посочи проф. Божидар Божинов, почетен председател на асоциацията и преподавател в Минно-геоложкия университет "Иван Рилски". Валентин Трашлиев допълни, че тунелното строителство не е

Историята на магистралите

да почне през юли 2011 г.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

те лота, които трябва да бъдат стартирани до края на януари.

Вчера бяха издадени строителните разрешения за съпътстващите трасета за магистрала "Тракия". "Същият ще е процесът за съпътстващите трасета и за "Марица", допълни Плевнелиев.

Красимира Янева

Мнение

Ще работят фирми с ОПИТ

Инж. Иван Цеков,
председател на Българската
браншова камара "Пътища"

„Няма да може да участват фирми, които до вчера са строили къщи

Ограничението всички участници в консорциумите да са строили пътища с товароносимост от 11.5 тона е добър вариант от гледна точка на това, че ще работят фирми с опит и ще направят качествена магистрала. Всякакви измислени фирми, които до вчера са строили къщи, а сега искат да правят магистрала, няма да може да участват. От гледна точка на конкуренцията обаче въпросното ограничение не е добро. Не е вярно, че само 4 български фирми ще може да участват. Ограничението фирмите да са строили пътища с товароносимост от 11.5 тона съществува от години, но невинаги се прилага.

Строителство

по-скъпо от останалите, а последващата експлоатация дори е по-евтина. Освен това то щади природата, особено като се има предвид наличието на територии от европейската мрежа Natura 2000 в района. В същото време тунелите не изискват скъпи отчуждителни работи, което е проблем при много пътни проекти, посочиха от асоциацията.

Освен с подземно и тунел-

но строителство фирмите от новата асоциация участват и в строителството на тръбопроводи и съоръжения от водната инфраструктура. Друг перспективен аспект на тяхната дейност е укрепването на свлачища и ерозии, като според проф. Божинов на територията на България през последните години са се активизирали над 1000 свлачища.

Рагостина Маркова

Статистика

Най-най

► Шахтите около метростанцията при ЦУМ под бул. "Витоша" и бул. "Мария Луиза" ще са най-дълбоките в София - на около 23-24 метра под земята.

► Най-дълбокият изкоп за

момента остава този на "България мол" на столичния бул. "България" - 26 метра под земята.

► Най-обемният изкоп е този за комплекса, включващ търговския център The Mall и бизнес центърът ЕТС на булеварта бул. "Цариградско шосе". При него са били изгребани над 600 000 кубика пръст.

"Дипломат" избира да продава електроуреди ОТ ВИСОКИЯ СЕГМЕНТ

Профил

За Ferrolì Group
► Компанията е водещ производител на електронагревателни уреди. За миналата година консолидираните продажби на групата надхвърлят 700 млн. EUR, като 93% от тях са именно на пазара на електронагревателни уреди. Освен "обичайните" бойлери в продуктовото портфолио на групата влизат котли, фотоволтаични батерии и др.

Под своята марка българската компания пуска на пазара бойлери, произведени от италианската Ferrolì Group

"Дипломат Корпорейшън" - компанията дистрибутор на електроуредите с марка "Дипломат", ще заложи на иновативни продукти от средния и високия клас за справяне с по-слабото потребление у нас. За целта "Дипломат Корпорейшън" вече е подписала договор да продава у нас под своята марка електронагревателни уреди на водещия италиански производител Ferrolì Group. Става дума за бойлери, които се управляват дистанционно и затова са удобни за вграждане, както и за квадратни уреди, подходящи за малките български сервизни помещения, обясни маркетинг мениджърът на българската компания Анна Пенчева.

"Насочихме се към Ferrolì Group, за да можем да дадем по-високо качество на уредите, тъй като италианската компания е сред лидерите на пазара в сегмента", каза съсобственикът на "Дипломат Корпорейшън" Любен Станев. По думите му клиентите у нас са станали вече по-капризни.

Очаквания за ръст на продажбите

Благодарение на подписаното споразумение "Дипломат" очаква да увеличи продажбите си с около 15% през следващата година и да запази пазарен дял от 43% при отоплителните уреди. По данни на самата компания до края на октомври 2010 г. оборотът ѝ е достигнал малко над 15 млн. лв., а пазарният дял е на същото ниво като планираното за догодина.

Справка в Търговския регистър показва, че за миналата година продажбите на "Рикшет" ЕООД, което е предшественик на "Ди-

►Клиентите у нас са станали вече по-капризни и производителите трябва да могат да отговарят на претенциите им, казва съсобственикът на "Дипломат Корпорейшън" Любен Станев

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Политика

Бизнес моделът на "Дипломат"
► "Дипломат" е марката, под която се произвеждат и дистрибутират електроуреди на български и чужди компании.

Електронагревателните уреди, които "Дипломат" до момента дистрибутираше, са произведени за марката от варненската "Елдоминвест".
► Best SPA от Италия, испанската Cointra Godesia S.A. - Испания, турските ESCO и Kumtel, както и

"Складова техника" - Горна Оряховица са останалите производители под търговска марка "Дипломат".
► Уредите се предлагат в над 1200 търговски обекта в цялата страна, включително в големите търговски вериги.

„Потреблението на пазара на техника у нас е свито, но ние затова решихме да излезем с кардинално нов продукт, който да привлече вниманието

Анна Пенчева,
маркетинг мениджър на "Дипломат Корпорейшън"

пломат Корпорейшън", са били за 25 млн. лв., а през 2008 г. те са на ниво близо 40 млн. лв.

Потреблението потъва

"Наистина потреблението на пазара на техника у нас е свито, но ние затова решихме да излезем с кардинално нов продукт, който да привлече вниманието", обясни решението за партниране с Ferrolì Group Анна Пенчева. По думите ѝ "Дипломат Корпорейшън" притежава ексклузивните права за нагревателните уреди на Ferrolì за България и някои от страните, близки до България, и затова се оглежда за възможности за продажби и навън, но все още няма договорки. Единият вариант за навлизане на чуждите пазари е през някоя от големите

търговски вериги, които присъстват и у нас. Другият е да бъде намерен директен партньор, обясни Пенчева.

Като част от ангажимента по предлагането на новите уреди у нас идва и изискването за собствена сервизна мрежа. Затова от "Дипломат Корпорейшън" вече са започнали изграждането ѝ.

Мирослав Иванов

15

► млн. лв. е оборотът на "Дипломат Корпорейшън" в края на октомври 2010 г.

“МобилТел” получи разрешение да купи “Спектър нет” и “Мегалан”

Според антимонополната комисия сделката може дори да подобри конкуренцията

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) разреши сделката, чрез която мобилният оператор с най-много клиенти в България “МобилТел” купи алтернативния телеком “Спектър нет” и доставчика на интернет “Мегалан Нетуърк”. Сделката беше обявена от “МобилТел” в средата на септември и е на стойност 83 млн. EUR, което включва задълженията на двете компании. Реалната сума, която ще плати Telekom Austria Group, собственикът на “МобилТел”, за двете компании, е 72 млн. EUR.

Положителен ефект за фиксирания телефония

КЗК е установила, че сделката не би могла да доведе до господстваща позиция на пазара на фиксирания гласова телефонна услуга поради незначителното пазарно присъствие на участниците в планираната операция. “Високият пазарен дял на историческото предприятие БТК на този пазар е индикатор за липса на реална конкуренция към настоящия момент и в краткосрочен план”, казват от комисията. Ето защо се очаква обединяването на предприятията с несъществени пазарни позиции на пазар, доминиран от едноединствено предприятие, да има само положителен

83

▶ млн. EUR е стойността на прогажбата

ефект за конкуренцията, което ще редуцира до известна степен съществуващата несиметричност.

TV и интернет

По отношение пазара на пренос и разпространение на телевизионни програми срещу заплащане (Pay TV), Комисията е стигнала до извода, че в резултат на концентрацията е изключено достигане на господстващо положение на новосъздадената структура, а още по-малко до степен, която би позволила негативно засягане на конкурентната среда. В процеса на оценка на пазара на дребно на ширококолов достъп до интернет чрез фиксирани мрежи комисията е установила, че този пазар е национален по обхват и обединената структура формира пазарен дял далеч под 15%.

Мобилен пазар

По отношение пазара на мобилна гласова телефонна услуга от КЗК смятат, че сделката по-скоро ще доведе до известно преразпределение на настоящите потребители на мобилна гласова телефонна услуга. Разширеното портфолио на “МобилТел” вероятно ще доведе до промяна в пазарната му позиция поради привличането на абонати, ползващи услугите на другите два мобилни оператори.

▶ Андреас Майерхофер и Теодор Захов (вдясно) се поздравяват след обявяването на сделката

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Купувачът “МобилТел” обещава по-високо качество на услугите

▶ След гнешното решение предстои много работа по интегрирането на компанията, но крайният резултат несъмнено

ще бъдат услуги с още по-високо качество както за клиентите на “Спектър Нет” и “Мегалан Нетуърк”, така и за всички клиенти на “МобилТел”, каза Андреас Майерхофер, главен изпълнителен директор на “МобилТел”. Сделката представлява първа голяма стъпка за развитие на ширококоловите интернет услуги в България до нива, съответ-

стващи на европейските, допълват от компанията. Чрез стратегическата стъпка по придобиване на “Спектър Нет” и “Мегалан Нетуърк” “МобилТел” ще е в състояние да капитализира огромния потенциал на пазара на фиксиран ширококолов интернет и предлагането на комбинирани услуги, казват от телекомуникационната компания.

ра. В същото време обаче от комисията отчитат и факта, че към настоящия момент много от потребителите са абонати на повече от един мобилен оператор поради сравнително ниските потребителски цени в страната за разговори в рамките на една мобилна мрежа в сравнение с цените за повикване към другите мрежи.

Естествен процес

С оглед цялостния анализ от КЗК са направили заключение, че ефективната конкуренция няма да бъде възпрепятствана в резултат от сделката, защото след нейното осъществяване няма да се установи или да се засили господстващото положение на придобиващото предприятие на ни-

то един от анализиранияте пазари. От КЗК смятат, че осъществяването на планираната сделка ще стимулира конкурентите за адекватно пазарно поведение с цел отстояване и увеличаване на пазарните позиции,

което ще доведе до ползи за потребителите чрез по-бързото въвеждане на иновационни технологии и услуги. “Практикуването от участниците на телекомуникационния пазар пакетирани на предлагани от тях

услуги е естествен процес, който позволява да се скъси времето за внедряване на продукта на пазара и да се оптимизират разходите за предоставянето им до крайния клиент”, се казва в изявление на комисията.

89

▶ хил. клиенти имат двете купени компании

Дъщерни компании доведоха „Захарни заводи“ до загуба за деветмесечието

▶ Производството на рафинирана захар се оказа в тежест за финансовите резултати на групата

СНИМКА BLOOMBERG

Производителят на захар „Захар“ ЕАД е главният виновник за влошения резултат на публичната компания

Производителят на рафинирана захар „Захар“ ЕАД и топлофикационното дружество „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД донесоха 3.1 млн. лв. загуба на „Захарни заводи“ АД. Това става ясно от консолидирания отчет на горнооряховската компания, публикуван на БФБ. В неконсолидирания си отчет „Захарни заводи“ АД обяви за деветмесечието 440 хил. лв. печалба, но добавянето на резултатите от дъ-

щерните компании потопи данните на производителя на захарни изделия. „Основен принос за резултата има „Захар“ ЕАД с основен предмет на дейност производство и търговия със захар”, се казва в доклада за дейността на „Захарни заводи“. От компанията обаче не посочват с колко точно е натежал резултатът на дъщерното дружество.

Двете консолидирани компании обаче покачат значително приходите от продажби и за януари - септември 2010 г. те достигат 81 млн. лв. спрямо отчетените 63 млн. лв. за същия период на миналата година, което е повишение

от 29% на годишна база. На неконсолидирана база постъпленията от продажби на „Захарни заводи“ бяха 33 млн. лв., като се повишиха минимално.

За по-слабите резултати на публичната компания допринеса и спадът в приходите от правителствено финансиране. За миналата година те бяха 1.8 млн. лв., а през текущата са едва 250 хил. лв.

Последната сделка на Българската фондова борса с книжата на „Захарни заводи“ е от 29 ноември, когато бяха разменени 553 акции на цена от 1.25 лв. за брой.

Мирослав Иванов

Автомобилните компании в САЩ отново търсят квалифицирани работници

General Motors и Chrysler ще наемат в следващите месеци общо 2000 души за разработването на нови коли

Американските автомобилни гиганти General Motors и Chrysler Group ще открият общо 2000 нови работни места. През следващите две години GM ще наеме 1000 души за разработването на нови поколения хибридни и електрически автомобили, обяви главният изпълнителен директор Даниъл Акерсън във вторник. От Chrysler също съобщиха, че търсят 1000 технически специалисти за производството на малки и средно големи автомобили в партньорство с Fiat.

Планове

GM има нужда от нови кадри, които ще работят в основни сфери на дейност за

200

► души годишно е наемала General Motors дори и по време на кризата за разработването на електрически автомобили

компанията като електрическите двигатели. Акерсън каза, че това е „първата стъпка от дълго пътешествие“, тъй като GM е твърдо решена да бъде лидер в тази област. Според него до 15 години ще бъде създадена технология, която ще позволи на електрическите коли да изминат по 500-600 км без презареждане.

Новите работни места в Chrysler са свързани с плановете за разработване на нови малки и средни коли от семейството на Fiat. Първият автомобил ще бъде седан Dodge, който ще замени Caliber до края на 2011 г.

► Откриването на нови работни места от американските автомобилни компании е знак, че индустрията се възстановява

СНИМКИ BLOOMBERG

Възраждане

Обявените нови работни места от GM и Chrysler бяха изтъкувани от анализаторите като сигнал за възраждане на автомобилната индустрия в САЩ.

През последните години компанията освободиха десетки хиляди служители заради кризата. Към края на 2009 г. Chrysler е имала 47.8 хил. работници в сравнение с 82.3

хил. три години по-рано. GM пък само миналата година съкрати 16 хил. работници и 5 хил. души друг персонал. Въпреки това за разработването на електрически автомобили

компанията продължи да наема по около 200 души годишно. С новите работници общият персонал, зает с тази дейност, ще нарасне с 50% и ще достигне 3000 души. □

Porsche ще увеличи капитала си догодина

Акционерите одобриха набирането на нови средства, с които да бъдат изплатени дълговете на компанията

Акционерите на Porsche Automobil Holding одобриха предложението за увеличаване на капитала на компанията с 5 млрд. EUR. Целта на операцията е да се намалят значително дълговете на автомобилния производител и да се даде зелена светлина на сливането с Volkswagen. Точно кога ще се обединят двете дружества, все още не е ясно, тъй като трябва да се решат и други юридически

и данъчни въпроси, съобщи Wall Street Journal.

Одобрение

Председателят на надзорния съвет на Porsche Волфганг Порше обяви, че 88% от акционерите с преференциални книжа са подкрепили увеличаването на капитала. Те са се съгласили да бъдат емитирани и конвертируеми облигации и други инструменти, които ще осигурят по-голяма гъвкавост на мениджмънта по време на увеличението.

За да бъде одобрена процедурата, бяха необходими гласовете на най-малко 75% от преференциалните ак-

ционери, които трябва да осигурят половината от новия капитал. Двете фамилии, които контролират 90% от обикновените акции на фирмата, вече решиха да запишат книжа за 2.5 млрд. EUR.

График

Компанията планира увеличението да стане до края на май 2011 г., но срокът може да бъде удължен с три месеца. Средствата ще се използват за изплащане на синдикиран заем в размер на 2.5 млрд. EUR, чийто падеж е на 30 юни. Остатъкът от капитала ще отиде за покриване на други задължения. □

5

► млрд. EUR допълнителен капитал ще наберат акционерите на автомобилната компания

► Председателят на надзорния съвет на Porsche Волфганг Порше обяви, че 88% от акционерите с преференциални книжа са подкрепили увеличаването на капитала

Германската компания E.ON продава дела си в „Газпром“

Внешекономбанк ще стане собственик на 2.7% от акциите още този месец

Германската компания E.ON ще продаде целия си дял от 3.5% в руския енергиен гигант „Газпром“. Стойността на сделката е около 3.4 млрд. EUR, съобщиха от E.ON. Продажбата на дела е част от плановете на германската компания

да се освободи от активи на стойност 15 млрд. EUR до края на 2013 г. Акционер в руската фирма е газовото подразделение E.ON Ruhrgas.

От E.ON обяви, че 2.7% от дела ще бъдат продадени на държавната руска банка Внешекономбанк. Прехвърлянето на акциите се очаква да стане този месец. Останалите 0.8% вече са били пласирани на пазара, казаха от E.ON. Приходите

ще позволят на германската компания да намали дълговете си и ще й дадат повече гъвкавост при разработването на инвестиционната ѝ стратегия.

От E.ON обаче заявиха, че смятат да запазят близките си връзки с Русия и по-специално с „Газпром“. „В бъдеще ще продължим да доставяме значителни количества руски природен газ за германския и европейския пазар“, казаха от компанията. □

Пари

Вестник „Пари“ търси :

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Ноември	Декември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	85,37	85,97
Брент	ICE	USD/б	87,35	87,42
Газовол	ICE	USD/т	737,5	740,75
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,22	4,24
Бензин 95	NYMEX	USD/т	802	-
Нафта	NYMEX	USD/т	793	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	262,44
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	217,38
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	194,86
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	2622,35
Kaiko		NYBOT	USD/m	2754,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	4425,71
Соя	No.2	ICE	USD/m	463,42
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	732,10

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	8540	8514,25
Калай	LME	USD/т	25125	25000
Олово	LME	USD/т	2265	2287
Цинк	LME	USD/т	2142	2156
Алуминий	LME	USD/т	2290	2333
Никел	LME	USD/т	23305	23340
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2200	2200

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1387,1	1390,85
Сребро	LME	USD/тр.у.	28,41	28,45
Платина	LME	USD/тр.у.	1674	1677
Паладий	LME	USD/тр.у.	714,05	717,05
Родий	LME	USD/тр.у.	2280	2280

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1лв. = 0.4536 кг; 1 owt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,42
Бразилски реал	BRL	10	8,35
Канадски долар	CAD	1	1,42
Швейцарски франк	CHF	1	1,46
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,18
Чешка крона	CZK	100	7,95
Датска крона	DKK	10	2,62
Естонска крона	EKK	10	1,25
Британска лира	GBP	1	2,3
Хонконгски долар	HKD	10	1,87
Хърватска куна	HRK	10	2,65
Унгарски форинт	HUF	1000	7,03
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,61
Исландска крона	ISK	100	3,2
Японска йена	JPY	100	1,45
Южнокорейски вон	KRW	100	1,74
Литовски литас	LTL	1000	1,27
Латвийски лат	LVL	10	5,66
Мексиканско песо	MXN	1	2,76
Малайзийски рингит	MYR	10	1,17
Норвежка крона	NOK	10	4,59
Новозеландски долар	NZD	10	2,39
Филипинско песо	PHP	10	1,11
Полска злота	PLN	100	3,3
Нова румънска лея	RON	10	4,93
Руска рубла	RUB	10	4,55
Шведска крона	SEK	100	4,62
Сингапурски долар	SGD	10	2,08
Словашка крона	SKK	10	1,11
Тайландски бат	THB	100	4,83
Нова турска лира	TRY	10	9,93
Щатски долар	USD	1	1,45
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,05

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда ден месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.12.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,43653	-0,00211
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,75131	0,00939
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46394	-0,00595
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,48416	-0,02148
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,23805	-0,01890
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,83554	-0,01447
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62429	0,00004
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,33031	-0,00459
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,92004	-0,01683
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,63436	0,00060
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,97390	0,09154
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,65579	-0,00661
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,28897	0,01507
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	3,28897	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,77207	-0,02227
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,29630	0,00149
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	100	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75585	-0,00156
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,20571	0,00721
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,73131	-0,01919
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2,42659	0,00930
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,1196	-0,00203
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,42024	0,01055
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,86501	0,05859
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,55130	-0,00509
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,74204	-0,03358
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,13659	0,00408
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13870	0,00284
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,95862	-0,02388
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,97364	0,01777
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,49129	-0,01343
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,12486	0,01533
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2078,30000	12,81000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 2.12.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 30.11.2010 г.	Цена при обратно изкупуване
консервативен	USD	158,11	158,11
консервативен	EUR	11,84	11,84
консервативен	EUR	85,77	85,77
балансиран	EUR	101,46	101,46
балансиран	EUR	792,34	792,34
високодоходен	EUR	174,53	174,53
високодоходен	EUR	80,39	80,39
високодоходен	EUR	163,66	163,66
високодоходен	EUR	320,89	320,89
високодоходен	EUR	211,27	211,27
високодоходен	EUR	249,15	249,15
високодоходен	EUR	90,77	90,77
консервативен	EUR	234,91	234,91

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.ram.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	От началото на годината (не се анюализира)	Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажване (анюализирана)	Начало на публ. продажване
Автора Капитал АД	Смислен - балансиран	4,6965	4,8844	4,6965	-8,73%	15,67%	-11,48%	-23,20%
Автора Кепитъл - Балансиран	Смислен - балансиран	7,1912	7,272	7,1912	1,52%	14,43%	-0,52%	-10,90%
Автора Кепитъл - Словачко-Сомошут Фунд	Смислен - балансиран	10,1702	10,3228	10,1702	1,10%	0,09%	1,20%	1,42%
Автора Кепитъл Югоизточна Европа	Смислен - балансиран	2,1168	2,1168	2,1168	-15,07%	28,92%	-18,65%	-56,62%
Активна Асет Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	2,4899	2,4899	2,4899	-16,29%	25,48%	-19,61%	-50,42%
ДФ Активна Високодоходен	Смислен - балансиран	11,4168	11,3997	11,4168	6,28%	0,12%	6,90%	6,36%
ДФ Активна Балансиран	Смислен - балансиран	10,6691	10,5098	10,5098	-0,87%	0,0000	-1,35%	2,85%
ДФ Активна Плюс	Смислен - балансиран	9,7575	9,5634	9,5634	-5,56%	8,34%	-6,46%	-1,38%
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	13,3508	13,2186	13,2186	-1,51%	5,77%	-2,41%	5,78%
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	Смислен - балансиран	7,7687	7,6918	7,6918	-8,17%	10,83%	-12,20%	-4,86%
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	Смислен - балансиран	4,2912	4,2487	4,2487	-27,41%	12,83%	-26,16%	-17,55%
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	Смислен - балансиран	7,7263	7,5013	7,5013	-5,29%	11,98%	-1,40%	-9,72%
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	Смислен - балансиран	11,1283	10,8042	10,8042	5,28%	12,81%	2,78%	5,02%
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	Смислен - балансиран	12,2072	12,2072	12,2072	7,60%	0,17%	8,36%	8,47%
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	82,5961	82,3070	82,3070	-0,41%	1,34%	-2,16%	-4,32%
ДФ БКМ Балансиран Капитал	Смислен - балансиран	47,7867	47,5478	47,5478	-7,92%	2,45%	-10,57%	-12,96%
ДФ Европа	Смислен - балансиран	64,2284	63,9073	63,9073	-6,83%	4,99%	-2,44%	-11,32%
ДФ Балкани	Смислен - балансиран	96,6498	96,6498	96,6498	-5,15%	3,34%	-6,88%	-6,69%
Барчев Мениджинг Компани ЕАД	Смислен - балансиран	79,5037	78,3201	78,3201	-4,72%	2,47%	-6,19%	-6,86%
ДФ Барчев Високодоходен фонд	Смислен - балансиран	1,3203	1,3203	1,3203	5,85%	0,72%	6,67%	5,73%
ДФ ДСК Стандарт	Смислен - балансиран	1,08119	1,07473	1,07473	0,18%	4,05%	-0,90%	1,51%
ДФ ДСК Баланс	Смислен - балансиран	0,74648	0,73539	0,73539	-4,50%	8,08%	-6,83%	-6,16%
ДФ ДСК Растек	Смислен - балансиран	0,74031	0,74031	0,74031	1,47%	2,54%	-10,30%	0,73%
ДФ ДСК Имоти	Смислен - балансиран	1,05103	1,05103	1,05103	2,76%	0,48%	3,54%	3,28%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	97,578	97,578	97,578	-4,37%	6,22%	-6,33%	-0,35%
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смислен - балансиран	103,4691	102,4395	102,4395	-6,18%	5,32%	-8,23%	0,62%
ДФ Елана Балансиран Долоар Фонд	Смислен - балансиран	83,2149	81,9759	81,9759	-8,13%	8,85%	-10,66%	-2,11%
ИД Елана Високодоходен Фонд	Смислен - балансиран	124,1076	124,1076	124,1076	8,03%	0,45%	8,48%	7,24%
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Смислен - балансиран	94,2575	93,8808	93,8808	4,41%	2,36%	3,02%	-2,11%
ДФ Елана Долар Фонд	Смислен - балансиран	107,5622	107,2395	107,2395	5,02%	0,58%	5,65%	5,26%
ДФ Елана Еврофонд	Смислен - балансиран	99,9905	0,0000	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	Смислен - балансиран	4,7937	4,7651	4,7651	-2,52%	7,70%	-4,00%	4,79%
Златен Лев Капитал АД	Смислен - балансиран	0,8995	0,8992	0,8992	-15,05%	13,35%	-17,26%	-7,12%
ИД Златен Лев	Смислен - балансиран	0,0000	0,0000	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A
ДФ Златен Лев Индекс 30	Смислен - балансиран	17,0807	17,0807	17,0807	-8,17%	6,83%	-9,67%	9,22%
Капман Асет Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	10,5227	10,3765	10,3765	-13,78%	8,87%	-16,14%	0,90%
ДФ Капман Фикс	Смислен - балансиран	1,1058	1,1052	1,1052	-13,11%	11,36%	-14,58%	0,84%
ИД Капман Капитал	Смислен - балансиран	0,7757	0,7642	0,7642	-11,77%	16,46%	-12,93%	-6,26%
ДФ Капман Макс	Смислен - балансиран	1,0244	1,0093	1,0093	16,83%	10,30%	15,94%	0,31%
Карол Капитал Мениджм								

▶ Златото отново е интересно за инвеститорите след двуседмично затишие

СНИМКИ BLOOMBERG

Златото остана на крачка от 1400 USD/тр.у.

Цената на златото достигна двуседмичен рекорд при ниво над 1390 USD/тр.у. Опасенията, свързани с „втората вълна“ на дълговата криза в Европа, продължават да движат цената на благородния метал нагоре. Инвеститорите все повече залагат на металите като по-сигурна инвестиция за сметка на волатилните долар и евро.

Американската валута се понижи с 1.01% спрямо еврото заради спекулациите, че Европейската централна банка (ЕЦБ) също ще предприеме действия за спасяването на еврозоната. Според мнението на много анализатори на срещата днес ще бъде обсъждан както план за спиране на разпространението на дълговата криза,

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

„ На борсата в Лондон цената на златото с незабавна доставка се търгуваше за 1390.65 USD/тр.у., което е поскъпване от 0.33%

така и нивото на лихвения процент в зоната. Мнението на всички е, че основната лихва ще остане 1% и почти сигурно ще бъде приет пакет от мерки за справяне с разрастването на кризата.

В началото на ноември кюлчетата бяха оценени на над 1420 USD/тр.у., стойност, невиджана в историята на борсовата търговия. Слабите икономически показатели на САЩ бяха причината за скока в цената на метала тогава. Макар Европа да отчита по-добри икономически показатели, за анализаторите е почти сигурно, че инвеститорите ще продължат да залагат на дългите златни позиции и цената ще се изстреля над 1400 USD/тр.у. На това мнение са и анали-

заторите от BNP Paribas SA. Според тях се наблюдава все по-голямо недоверие към долара като част от международната финансова система. Това заедно с дълговите проблеми на Европа и високата инфлация в Азия превръщат благородните метали в търсена инвестиция. Според тях през следващата година жълтият метал ще регистрира средна цена от 1500 USD/тр.у., а през 2012 г. - 1600 USD/тр.у.

На борсата в Лондон златото с незабавна доставка се търгуваше за 1390.65 USD/тр.у., което е поскъпване от 0.33%. В рамките на три сесии цената на метала се повиши с близо 2%, след като в края на миналата седмица тя беше 1363.75 USD/тр.у. □

Азиатските пазари започнаха месеца на зелено

Борсовите индекси в Азиатския и Тихоокеанския регион масово затвориха на зелено в първата декемврийска сесия. Доброто начало на месеца идва на фона на първия месечен спад през ноември за последните четири месеца.

Голяма помощ на индексите в региона оказаха добрите данни за производствения сектор в Китай, който е ускорил темповете си на ръст през ноември. Индексът, който измерва този показател, се е повишил с 0.5 пункта до 55.2 пункта. Стойността му остава в зоната на растеж над 50 пункта за четвърти пореден месец и надмина пазарните очаквания. Това помогна на широката китайски индекс Shanghai Composite да нарасне с 0.1% до 2823.45 пункта, след като през ноември отбеляза първия си спад за по-

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

„ В Хонконг Hang Seng се повиши с 1.1% до 23 249.8 пункта

следните пет месеца.

Индексът на сините чипове в Япония Nikkei 225 отскочи с 0.51% до 9988.05 пункта, като основна причина анализаторите изтъкват йената, която поевтиня с 0.66% спрямо долара и с 1.73% срещу еврото. Другият японски измерител Topix се покачи с 0.6% до 866.07 пункта. Регионалният индекс MSCI Asia Pacific се повиши с 1.1% до 130.12 пункта. Отношението на поскъпващите акции и поевтиняващите в състава му беше 2:1.

▶ Поевтиняването на йената спрямо основните ѝ конкуренти долар и евро изигра решаваща роля за доброто начало на месеца

В Хонконг Hang Seng се повиши с 1.1% до 23 249.8 пункта, докато индексът на най-големите и търгувани борсови компании в Индия BSE Sensex 30

добави 1.5% до 19 816.8 пункта. Най-силно сред всички главни индекси в региона обаче нарасна индонезийският Jakarta Composite, който добави 2.5% до 3619 пункта. □

Индекс на деня

4.62

▶ процента се повиши испанският индекс Ibxex 35 и достигна 9695.1 пункта

По време на борсовата сесия в петък измерителят добави 428 пункта към стойността си.

Стока на деня

2.56

▶ процента спечели каляят на борсата в Лондон и достигна 25125 USD/m

На последната борсова сесия цветният метал поскъпна с 628 USD

ОБЯВЛЕНИЕ

На основание чл. 14 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители (обн. ДВ, бр. 6 от 2004 г.) и Заповед № 3-100/01.12.2010 г. на Изпълнителния директор на Контролно-техническа инспекция (КТИ) към МЗХ

ОБЯВЯВА:

КОНКУРСИ: За длъжността: "злабен инспектор" - 2 работни места в Главна дирекция "Регистрация, контрол и правоспособност за работа с техниката", както следва:

- РС на КТИ гр.Плевен
- РС на КТИ гр.Видин

1. Минимални изисквания, предвидени в нормативните актове за заемане на длъжността:

- 1.1. минимална образователна степен - бакалавър
- 1.2. минимален професионален опит - 2 години в област или области, свързани с функционалните задължения на длъжността или придобит IV младин ранг;

2. Допълнителни изисквания:

- 2.1. Образование - висше, техническо, специалност в областта на механизацията на селското стопанство, предпочитана специалност - "Земеделска техника"
- 2.1. компютърна грамотност - работа с World, Excel, Internet,
- 2.3. шофьорска книжка - минимум категория - "B"

3. Начин за провеждане на конкурса - тест и интервю

4. Описание на длъжността съгласно длъжностната характеристика: Прилагане на разпоредбите на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, актове по прилагането му, Устройство на правилник на КТИ и други законови и подзаконовни нормативни документи, свързани с дейността на инспекцията.

5. Минимален размер на основната заплата за длъжността: 343 (триста четиридесет и три) лв.

6. Необходими документи за кандидатстване:

- 6.1. писмено заявление за участие в конкурса, съгласно Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
- 6.2. декларация от кандидата, че е пълнолетен български гражданин, не е поставен под запрещение, не е осъден за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишен от правото да заема конкурсната длъжност;
- 6.3. копие от документите за придобита минимална образователно - квалификационна степен "бакалавър";
- 6.4. копие от документите, удостоверяващи продължителността на професионалния опит или придобития ранг;
- 6.5. копие на свидетелството за управление на МПС;
7. Срок за подаване на документите: от 02.12.2010г. до 13.12.2010г. включително.
8. Място за подаване на документите: ЦУ на КТИ - София, София 1618, бул. "Цар Борис III" № 136, ет. 8, офис 8.
9. Общодостъпно място, на което ще се публикуват списъци или други съобщения във връзка с конкурса: София 1618, бул. "Цар Борис III" № 136, и интернет адрес: <http://www.tcibg.eu>

На свое заседание от 30.11.2010 год. Съветът на директорите на ИД „Елана Високоогожен Фонд“ АД, взе решение да спре временно продажбата и обратното изкупуване на акции, издавани от инвестиционното дружество, както следва:

- на 11.12.2010 (единадесети декември две хиляди и десета) год.
- Продажбата и обратното изкупуване на акции да бъде възобновено, считано от 13.12.2010 (тринадесети декември две хиляди и десета) год.
- Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, по които ще бъдат изпълнени поръчките за продажба и обратно изкупуване, приети на 10.12.2010 (десети декември две хиляди и десета) год., да бъдат обявени на 11.12.2010 (единадесети декември две хиляди и десета) год.

Решението за временно спиране на продажбата и обратното изкупуване на акции, издавани от инвестиционното дружество, бе взето във връзка с това, че съгласно търговския календар на Xetra на датата 11.12.2010 г. (събота) търговска сесия на Българска Фондова Бурса - София АД няма да се провежда и в посочения ден няма да могат да бъдат оценени правилно активите или задълженията на инвестиционното дружество.

На свое заседание от 30.11.2010 год. Съветът на директорите на УД „Елана Фонд Менеджмънт“ АД, взе решение да спре временно продажбата и обратното изкупуване на дялове, издавани от организационите и управлявани от дружеството договорни фондове ДФ „Елана Балансиран Евро Фонд“, ДФ „Елана Балансиран S Фонд“, ДФ „Елана Фонд Паричен Пазар“, ДФ „Елана Долар Фонд“, ДФ „Елана Еврофонд“, ДФ „Елана Глобален Фонд Акции“ както следва:

- на 11.12.2010 (единадесети декември две хиляди и десета) год.
- Продажбата и обратното изкупуване на дялове да бъде възобновено, считано от 13.12.2010 (тринадесети декември две хиляди и десета) год.
- Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, по които ще бъдат изпълнени поръчките за продажба и обратно изкупуване, приети на 10.12.2010 (десети декември две хиляди и десета) год., да бъдат обявени на 11.12.2010 (единадесети декември две хиляди и десета) год.

Решението за временно спиране на продажбата и обратното изкупуване на дялове, издавани от договорните фондове, бе взето във връзка с това, че съгласно търговския календар на Xetra на датата 11.12.2010 г. (събота) търговска сесия на Българска Фондова Бурса - София АД няма да се провежда и в посочения ден няма да могат да бъдат оценени правилно активите или задълженията на фондовете.

СИНТЕТИКА АД, гр. София в качеството си на акционер, придобил пряко 3 123 623 броя акции, представляващи 62.47% от капитала и от гласовете в общото събрание на акционерите на ЕТРОПАЛ АД, гр. Емрополе на основание чл. 149, ал. 1 от ЗППЦК отправя

ТЪРГОВО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ЗАКУПУВАНЕ АКЦИИТЕ НА ОСТАНАЛИТЕ АКЦИОНЕРИ НА ЕТРОПАЛ АД, гр. Емрополе (регистрирано в КФН на 12.10.2010 г.)

Присвоен номер по ISIN:	BG100001038
Вид на акциите:	обикновени, поименни, безналични, свободно прехвърляеми
Предлагана цена на акции:	2.08 лв.
Брой акции, обект на търговото предложение	1 876 377

1. Данни за предлагателя:	
Наименование	СИНТЕТИКА АД
Седалище	гр. София
Адрес на управление	гр. София 1797, район Изгрев бул. „Г. М. Димитров“ № 16
Телефон	02 / 9651695
Електронен адрес	office@synthetica.bg
ЕИК/БУЛСТАТ	20188219

Предметът на дейност на СИНТЕТИКА АД е: Управление на индустриални предприятия; консултантска дейност; търговско представителство и посредничество; всякаква друга стопанска дейност, незабранена изрично от закона. От датата на учредяване на дружеството до датата на регистриране на настоящото търгово предложение не са извършвани промени в наименованието на търговия предлагателя - СИНТЕТИКА АД.

СИНТЕТИКА АД е едностепенна система на управление. Дружеството се управлява от Съвета на директорите в състав:

1. Ивайло Димитров Стоянов, с бизнес адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ № 16;
2. Светослав Бозданов Антонов, с бизнес адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ № 16;
3. Георги Николаев Демирев, с бизнес адрес: гр. София 1797, бул. „Г.М.Димитров“ № 16.

Дружеството се представлява от Ивайло Димитров Стоянов.

Вписаният в търговския регистър капитал на СИНТЕТИКА АД е 3 000 000 лв. Капиталът на дружеството е разпределен в 3 000 000 обикновени, поименни, налични акции, с номинална стойност 1 лев всяка една. Акциите дават право на един глас в общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съвзмерни с номиналната им стойност.

Основен акционер в СИНТЕТИКА АД е Ивайло Димитров Стоянов. Същият притежава пряко 2 999 980 броя акции с право на глас или 99,99 на сто от капитала на СИНТЕТИКА АД. Към момента на изготвяне на настоящото търгово предложение не са налице споровеумения за упражняване на правото на глас в Общото събрание акционерите на СИНТЕТИКА АД.

2. Данни за упълномощен инвеститорен посредник

СИНТЕТИКА АД е упълномощило, по силата на договор, за осъществяване на търговото предложение инвеститорен посредник ЕВРО-ФИНАНС АД, със седалище и адрес на управление: гр. София 1592, бул. „Христофор Колумб“ № 43, тел.: (02) 980-56-57, факс: (02) 981-14-96, електронен адрес: contact@euro-fin.com, web site: www.euro-fin.com.

ЕВРО-ФИНАНС АД притежава лиценз за извършване на дейност като инвеститорен посредник в съответствие с Решение № 224-ИП/18.12.1996г. на Държавната комисия по цените на книжа. В съответствие с Решение № 81-ИП/01.02.2006г. на ЕВРО-ФИНАНС АД е издаден нов пълен лиценз от КФН под № 03-0004/11.07.2008г. за извършване на дейност като инвеститорен посредник в рамките на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и в трети държави.

3. Данни за дружеството - обект на търговото предложение

Наименование	ЕТРОПАЛ АД
Седалище	гр. Емрополе
Адрес на управление	гр. Емрополе 2170, бул. „Руски“ № 191
Телефон	0720/3422
Факс	0720/7098
Електронен адрес	etropal2002@yahoo.com
Електронна страница	www.etropal.eu
ЕИК	832082699

Вписаният в търговския регистър капитал на ЕТРОПАЛ АД е 5 000 000 лв. Капиталът на дружеството е разпределен в 5 000 000 обикновени, поименни, безналични, свободно прехвърляеми акции, с номинална стойност 1 един лев всяка една. Акциите дават право на един глас в общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съвзмерни с номиналната им стойност.

4. Притежани от предлагателя акции с право на глас в дружеството - обект на търгово предложение

Към датата на настоящото търгово предложение, търговият предлагател притежава пряко 2 550 000 броя акции с право на глас и 573 623 праба на глас по акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД, предмет на РЕПО сделка сключена между СИНТЕТИКА АД и ЕВРО-ФИНАНС АД с валор на обратно изкупуване на финансовите инструменти от страна на СИНТЕТИКА АД на 15.02.201г. Собствеността по акциите – предмет на РЕПО сделката е прехвърлена на ЕВРО-ФИНАНС АД, като СИНТЕТИКА АД си запазва правата по тях, включително правото на глас. Ппо този начин търговият предлагател притежава общо 3 123 623 права на глас, съответно контролора 62.47% от капитала на ЕТРОПАЛ АД. Всички 3 123 623 броя акции с право на глас /2.550 000, притежавани пряко от търговия предлагател и 573 623 броя акции, станали предмет на посочената по-горе РЕПО сделка/ са придобити от търговия предлагател чрез една сделка на Неорганзиран пазар /ОТ/с /„БФБ-София“ АД, на 28.09.2010г.

Всички притежатели от търговия предлагателя акции са от един клас – обикновени, поименни, безналични, свободно прехвърляеми, с право на един глас в общото събрание на акционерите на ЕТРОПАЛ АД, право на дивидент и на ликвидационен дял, съвзмерни с номиналната стойност на акциите.

Търговият предлагател СИНТЕТИКА АД не притежава и е длъжен да поиска да придобие 1 876 377 броя акции от капитала на дружеството – обект на търговото предложение, представляващи 37.53% от капитала и от гласовете в общото събрание на акционерите на ЕТРОПАЛ АД. Акциите са от един клас – обикновени, поименни, безналични, свободно прехвърляеми, с право на един глас в общото събрание на акционерите на ЕТРОПАЛ АД, право на дивидент и на ликвидационен дял, съвзмерни с номиналната стойност на акциите, с ISIN код BG100001038.

Членовете на Съвета на директорите на СИНТЕТИКА АД не притежават акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД.

СИНТЕТИКА АД не притежава акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД чрез свързани лица и/или чрез лица по чл. 149, ал. 2 от ЗППЦК.

5. Предлагана цена и обосновка

Търговият предлагател СИНТЕТИКА АД предлага на всички останали акционери, към които е насочено търговото предложение, цена от 2.08 лв. за всяка една акция от капитала на ЕТРОПАЛ АД, гр. Емрополе.

Оценката на акциите на ЕТРОПАЛ АД са изготвени в съответствие с Наредба № 41 от 01.06.2008 г. за изискванията към съдържанието на обосновката на цената на акциите на публично дружество, включително към прилагането на оценъчни методи, в случаите на преобразуване, договор за съвместно предприятие и търгово предлагане, наричана за кратко Наредбата 41. Акциите на ЕТРОПАЛ АД не се тързуват активно по смисъла на чл.5, ал. 1 от Наредба 41

Стойността на акциите на ЕТРОПАЛ АД, съгласно всеки един от изброените методи е посочена в таблицата по-долу:

	Стойност на една акция (лв.)	
Цена, предложена от Търговия предлагател	2.08	
Справедлива цена по оценъчните методи	2.04	
Ликвидационна стойност	1.50	
Използвани оценъчни методи:	Тегло	
1. Метод на дисконтираните нетни парични потоци	60%	2.17
2. Метод „чиста стойност на активиите“ (замества метода на нетна-па балансова стойност на активиите)	10%	1.97
3. Метод на дружествата-аналози	30%	1.95
Справедлива цена съгласно методите на оценка	2.08	
1. Среднопретеглена цена на акциите за последните три месеца (07.07-06.10.10)	2.06	
2. Брой изтързвани акции за последните три месеца	15 626	
3. Най-висока пазарна цена за последните три месеца	2.20	
4. Най-ниска пазарна цена за последните три месеца	1.90	
5. Най-висока цена заплатена от търговия предлагател през последните шест месеца	2.08	

Комисията за Финансов Надзор не е одобрила, нито е отказала одобрение на справедливата цена на акциите и не носи отговорност за верността и пълнотата на съдържанието се в обосновката данни. Обосновката е направена към 07.10.2010 г. и е със срок на валидност до изтичане на търговото предложение.

6. Обещание за ограничени права на акционерите

Търговият предлагател СИНТЕТИКА АД не предвижда изплащане на обещанието по чл. 15а, ал. 4 от ЗППЦК на акционерите на дружеството - обект на търговото предложение поради следните причини:

• Уставът на ЕТРОПАЛ АД не съдържа ограничения върху правото на глас и прехвърлянето на акциите с право на глас. В него не се предвиждат изключителни праба на акционерите, свързани с избор или отстраняване на членове на управителния орган на дружеството.
• На търговия предлагател не са известни споровеумения между ЕТРОПАЛ АД и акционерите или споразумения между самите акционери, които да предвиждат ограничения върху правото на глас и прехвърлянето на акциите на ЕТРОПАЛ АД с право на глас.

7. Срок за приемане на предложението

Срокът за приемане на настоящото търгово предложение е 28 дни от датата на публикуването му в два централни ежедневника. Търговият предлагател може да удължи срока за приемане на търговото предложение в рамките на максимално допустимия срок по чл. 150, ал. 11 от ЗППЦК - 70 дни от деня на публикуването на търговото предложение, да увеличи предлаганата цена за акция , както и да извърши и други промени в търговото предложение, по реда, предвиден в чл. 155, ал. 5 от ЗППЦК и чл. 33, ал. 2 и 3 от Наредба № 13. Промени в търговото предложение не могат да бъдат публикувани по-късно от 10 дни преди изтичане на срока за приемането му чл. 33, ал. 4 от Наредба № 13/.

Срокът за приемане на настоящото търгово предложение не може да бъде по-кратък от 28 дни и по-дълъг от 70 дни от деня на публикуването му, освен в хипотезите на чл. 21, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 13 при отправено конкурентно търгово предложение.

8. Условията на финансиране на придобиването на акциите

СИНТЕТИКА АД ще финансира придобиването на акциите със собствени средства.

9. Намеренията на предлагателя за бъдещата дейност на дружествата

Търговият предлагател не възнамерява да извършва преобразуване или прекратяване на дружеството – обект на търговото предложение - ЕТРОПАЛ АД, както и на дружеството – търгов предлагател - СИНТЕТИКА АД.

Търговият предлагател не възнамерява да извършва промени в размера на капитала на ЕТРОПАЛ АД и СИНТЕТИКА АД в срок до една година от сключването на сделката. През текущата и следващата финансови години търговият предлагател възнамерява да запази основната дейност на ЕТРОПАЛ АД и СИНТЕТИКА АД. Финансовата стратегия на СИНТЕТИКА АД ще бъде свързана с упражнението на ЕТРОПАЛ АД с цел запазване и подобряване на резултатите от дейността на дружеството.

Основните приоритети, които търговият предлагател очертава за ЕТРОПАЛ АД през настоящата и следващата финансови години са следните: запазване на постигнатия пазарен дял; навлизане на нови пазари; поддържане и утвърждаване на пазара на наличното продуктово портфолио; разработване на нови продукти.

В условията на финансова криза се предвижда дружеството да концентрира своите усилия към по-ефективно използване на наличните активи, стриктно управление на паричния поток от оперативната дейност и създаване на основа за бъдещо умерено разрастване на пазарите в Югоизточна Евropa в зависимост от развитието на пазара и възможностите на дружеството.

Търговият предлагател не възнамерява да извършва промени в състава на Съвета на директорите на ЕТРОПАЛ АД и СИНТЕТИКА АД през текущата година. В краткосрочен план не се предвиждат промени в броя на заетите лица в дружествата, съответно в условията му трудовите им договори.

СИНТЕТИКА АД не предвижда бъдещо разпределение на дивидентни. Предвижда се бъдещият положителен финансов резултат на ЕТРОПАЛ АД да бъде използван за посасяване на задълженията на дружеството и за реинвестиции в основната му дейност. Търговото предложение няма да окаже въздействие върху служителите на двете дружества. Конкретният брой на лицата, заети в СИНТЕТИКА АД и ЕТРОПАЛ АД ще се определя в зависимост от обемите и вида на развиваните дейности. Предложателът предвижда да се запази досегашното място на дейност на ЕТРОПАЛ АД, както и това на дружеството – търгов предлагател СИНТЕТИКА АД.

Стратегията на СИНТЕТИКА АД ще бъде концентрирана в развитие на ключовите производства, задълбочаване на интеграцията на предприятията, в които компанията притежава дялове и максимизиране на възможните синергийни ефекти. Дружеството не възнамерява през следващите години да променя предмета си на дейност и ще запази текущите си бизнес операции.

Стратегията на ЕТРОПАЛ АД ще се съсредоточи в развитие и оптимизиране на производството на диализни консултатв в условията на нови съвременни методи на стерилизация. За осъществяване на стратегията се предвижда да се използват привлечени средства – банкови кредити или средства, предоставени следствие на участие на дружеството в програми, финансирани от Европейския съюз.

Дейността на ЕТРОПАЛ АД и през следващите години /за период 5 - 8 години/ ще бъде насочена към работката на медицински изделия, монтаж, опаковка и стерилизация. Основните предимствата на дружеството са свързани с региона – България и Балканите, на чийто пазари се предлагат продуктите на дружеството. Регионът се характеризира с добра консумация и липса на друг производител.

10. Рег за приемане на предложението и начина за плащане на цената

10.1. Рег и места за приемане на търговото предложение

Търговото предложение се приема от акционерите с изрично писмено волеизявление и с подписване на устоверителните документи за притежаваните акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД.

Инвеститорите подават в офис на избран от тях инвеститорен посредник заявление за приемане на търговото предложение заедно с писмено нареждане за продажба на притежаваните от тях акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД.

Заявлението съдържа изрично волеизявление по образец, одобрен от КФН. Нареждането за продажба на акциите следва да бъде във форма и със съдържание в съответствие с изискванията на нормативната урежба и вътрешните правила на конкретния инвеститорен посредник. В случай, че текстът по т. III от Заявлението, с който акционерът заявява, че е запознат и приема отправеното от СИНТЕТИКА АД търгово предложение, се съдържа в нареждането за продажба на акции, отделно заявление може да не се попълва.

Приемането на търговото предложение се извършва лично от акционерите - физически лица, от законните представители на акционерите – юридически лица или от лице, изрично упълномощено с нотариално заверено пълномощно за извършване на свързаните с приемането на предложението действия. При подаване на заявлението за приемане на търговото предложение, респективно на нареждането за продажба на акциите, когато извлението за приемане на търговото предложение съставлява част от него, се представят следните документи:

- За акционерите физически лица – документ за самоличност;
- За акционерите юридически лица – удостоверение за актуално състояние от Търговския регистър към Агенцията по вписванията /различатка на удостоверението за актуално състояние на юридическото лице от Търговския регистър, заверена от законните му представители/ или удостоверение за актуална търговска регистрация от съответния регистърен съд /ако юридическото лице не е пререгистрирано в Търговския регистър/; документ за самоличност на законните представители и заверено от тях копие от картата за регистрация по БУЛСТАТ /ако има такава/;
- При приемането на търговото предложение чрез пълномощник се прилага оригинал на изричното нотариално заверено пълномощно, копие от документа за самоличност на пълномощника и други относими документи в зависимост от упълномощителя – физическо или юридическо лице.

ЕВРО-ФИНАНС АД ще приема заявления в офисите си в гр. София - бул. „Христофор Колумб“ № 43, тел. 02/980 5657 и в гр. Стара Загора - ул. "Хаджи Димитър Асенов" № 87, ет. 3, офис б, тел. 042/600 158, всеки работен от 09.15ч. до 17.00ч.

Всехи инвеститорен посредник, при който е прието търговото предложение, проверява самоличността на акционера и следи за спазване на останалите нормативни изисквания на ЗППЦК, ЗПФИ и подзаконните нормативни актове към тях. Инвестиционните посредници, уведомяват незабавно „ЕВРО-ФИНАНС“ АД по посочените по-олу начина за всяко подадено в техен офис заявление за приемане на търговото предложение и броя на акциите по него. Всички документи относно приемането на търговото предложение се съхраняват в архива на съответния инвеститорен посредник.

До края на работния ден, следващ изтичането на срока за приемане на търговото предложение, съответно на уължения от предлагателя срок, инвеститорният посредник, чрез който е прието търговото предложение, изпраща на ЕВРО-ФИНАНС АД - по факс (02/981 14 96) или по електронната поща (contact@euro-fin.com), уведомление относно приетите от посредника заявления на акционери за приемане на търговото предложение. Уведоменieto съдържа:

- Общ брой на физическите лица, приели търговото предложение и общия брой акции;
- Общ брой на юридическите лица, приели търговото предложение и общия брой акции;
- Брой акции, с които инвеститорният посредник е приел търговото предложение за собствена сметка;
- Общ брой акции по всички подадени заявления за приемане на търговото предложение.

10.1. Срок и начин на плащане на цената от предлагателя

Сделката по приемане на търговото предложение се счита за сключена към момента на изтичане на срока на търговото предложение, съответно на уължения от предлагателя срок съгласно чл. 155, ал. 4 от ЗППЦК или на уължения срок по чл. 21, ал. 2 и 3 от Наредба № 13 при отправено конкурентно търгово предложение.

След изтичане на срока на търговото предложение инвеститорните посредници уведомяват ЕВРО-ФИНАНС АД за приетите заявления за приемане на търговото предложение. Сделките по приемане на търговото предложение се регистрират в регистъра на търговската система ХЕТРА на „БФБ-София“ АД като сделки, сключени на извънборсов пазар. Сделките се регистрират след осигуряване на необходимите парични средства от страна на търговия предлагател. Правата по акциите - предмет на търговото предложение, преминават върху предлагателя след регистрацията на прехвърлянето на акциите в Централен Депозитар АД. Едновременно с прехвърлянето на акциите Централен Депозитар АД осигурява и прехвърляне на дължимите суми по банкови сметки на съответните инвеститорни посредници, приели заявления от акционерите.

Цената на придобитите не резултат на търговото предложение акции следва да бъде заплатена на акционерите не по-късно от 7 работни дни след изтичане на срока на търговото предложение. Инвестиционните посредници, включително ЕВРО-ФИНАНС АД за приелите търговото предложение в негов офис, заплащат дължимите суми на акционерите по указанияте от тях банкови сметки или в брой.

Цената на акциите на акционерите, които не са предоставили банкова сметка, се заплахоява по тяхна аналитична сметка при съответния инвеститорен посредник и се изплащат на лицето при явяването му в офиса на посредника. В случай, че лицето не потърси дължимата сума в посочения по-горе 7-дневен срок, цената на акциите ще проодължи да се съхранява по негова аналитична сметка при съответния инвеститорен посредник до явяването на лицето за изплащане на цената на акциите в брой или съответно до посочбана на банкова сметка за пребждане на дължимата сума.

Упълномощеният инвеститорен посредник ЕВРО-ФИНАНС АД ще събира комисионни от приелите чрез него търговото предложение акционери в размер на 2% от стойността на сделката, но не по-малко от 5 лева.

Когато акционер е приел търговото предложение при друг инвеститорен посредник, различен от ЕВРО-ФИНАНС АД, комисионната, която ще се дължи от акционера, ще се определя от съответния инвеститорен посредник в съответствие с неговата тарифа за таксите и комисионните.

ЕВРО-ФИНАНС АД, в качеството си на упълномощен инвеститорен посредник по търговото предложение и представляващ купувача на акциите в процеса на регистрация на сделките в системата ХЕТРА, няма да уържда други допълнителни комисионни от акционерите, приели търговото предложение.

Всехи приел търговото предложение акционер, който е посочил в писменото заявление, че желае цената на акциите да му бъде заплатена по банков път, поема за своя сметка и разходите по заплащане на банковите такси.

11. Рег за оттегляне на предложението от търговия предлагател

След публикуването му търговото предложение не може да бъде оттеглено от страна на предлагателя. Изключения се допускат само при условията на чл. 155, ал. 1 от ЗППЦК и чл. 38, ал. 1 от Наредба № 13, когато предложението не може да бъде осъществено поради обстоятелствата, намиращи се извън контрола на предлагателя, не е изтекъл срокът за приемането му и е налице одобрение на Комисията за финансов надзор. Оттеглянето на предложението се регистрира в КФН. Член 151, ал. 1 и 3, чл. 152 и 153 се прилагат съответно.

Търговият предлагател публикува съобщение за оттегляне на търговото предложение във вестниците „Пари“ и „Дневник“ в 7-дневен срок от уведомяването му за издаденото от КФН одобрение за оттеглянето.

КФН незабавно уведомява регулаторния пазар и инвеститорния посредник, в който са депозирани устоверителните документи за акциите, за издаденото одобрение за оттегляне на предложението. В тридневен срок от получаване на уведомлението инвеститорният посредник осигурява условия за връщане на устоверителните документи на приелите

настоящото предложение акционери.

Не по-късно от 10 дни преди изтичане на срока за приемане на конкурентно търгово предложение, съответно на уължения по чл. 21, ал. 2 или 3 срок, търговото предложение може да бъде оттеглено и чрез приемане на конкурентното търгово предложение, като в тази хипотеза се прилага регът по чл. 39 от Наредба № 13. Двата централни ежедневника, в които търговият предлагател ще публикува съобщение за оттеглянето на търговото предложение в този случай отново са „Пари“ и „Дневник“.

При оттегляне на търговото предложение от страна на предлагателя, акционерите могат да получат обратно устоверителните си документи в офиса и в рамките на работното време на инвеститорния посредник, при който са депозирани устоверителните документи и са подадени заявленията за приемане на търговото предложение и писменото нареждане за продажба на притежаваните от тях акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД, съответно при който е подадено нареждането, когато извлението за приемане на търговото предложение съставлява част от него. Връщането на устоверителните документи става срещу представяне на документите за легитимация, за представителна власт и упълномощаване, посочени в т. 10.1. по-горе и не е ограничено със срок. Инвестиционните посредници могат да бъдат изправени пред невъзможността да се върнат устоверителните документи в следните случаи:

- Акциите на акционера се волят по лични сметки в ЦД и посредством трансфер се прехвърлят по подсметки на акционера при инвеститорен посредник. В този случай, акционерът е предоставил на инвеститорния посредник депозитарна разписка за притежаваните от него акции по лични сметки в ЦД. След прехвърлянето на акциите по подсметки на акционера при инвеститорния посредник, депозитарната разписка престава да бъде актуална в частта и относно сметката, по която се съхраняват финансовите инструменти, поради което се задържа в архива на инвеститорния посредник. На акционерите могат да бъдат издадени нови депозитарни разписки по тяхно искане и след заплащане на дължимите такси и комисионни.
- Акциите на акционера са се съхранявали по подсметка на избрания инвеститорен посредник преди приемането на търговото предложение. В този случай, акционерът не е длъжен да депозира устоверителни документи. На акционерите могат да бъдат издадени допълнително депозитарни разписки по тяхно искане и след заплащане на дължимите такси и комисионни.

12. Рег за оттегляне на приемането от приел предложението акционер

Приемането на предложението може да бъде оттеглено от акционер на ЕТРОПАЛ АД или негов пълномощник с изрично нотариално заверено пълномощно във всеки момент преди изтичане на определените 28-дневен срок за приемане на търговото предложение, съответно на уължения срок съгласно чл. 155, ал. 4 от ЗППЦК или чл. 21, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 13 /ако има публикувано конкурентно търгово предложение/.

Оттеглянето се извършва в офиса на инвеститорния посредник, при който акционерът е депозирал устоверителните документи и е приел търговото предложение, чрез съответното волеизявление и по начин аналогичен на приемането на търговото предложение. След представяне от акционера на документите за легитимация, представителна власт и/или упълномощаване, посочени в т. 10.1. по-горе и при подаване на документите за оттегляне на търговото предложение, инвеститорният посредник връща на акционера веднага депозираните устоверителни документи за притежаваните акции от капитала на ЕТРОПАЛ АД, с изключение на посочените в т. 11 случая.

Инвестиционните посредници уведомяват незабавно ЕВРО-ФИНАНС АД за подадено в техен офис заявление за оттегляне на търговото предложение и броя на акциите по него. Всички документи относно оттеглянето на приемането на търговото предложение се съхраняват в архива на съответния инвеститорен посредник. След изтичане на срока за приемане на предложението, акционерът не може да оттегли писменото си волеизявление за приемане на търговото предложение и сделката за покупко-продажба на акции в резултат на търговото предлагане се счита за сключена.

13. Места за запознаване с годишните отчети на търговия предлагател и за получаване на допълнителна информация за предлагателя и за неговото предложение

Търговият предлагател СИНТЕТИКА АД е нобучерено дружество и към датата на настоящото търгово предложение няма изготвен финансов отчет.

Допълнителна информация за търговия предлагател може да се получи на адреса на управление на СИНТЕТИКА АД в гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 16.

Допълнителна информация за търговото предложение акционерите могат да получат на посочения адрес на управление на СИНТЕТИКА АД и в офисите на ЕВРО-ФИНАНС АД в гр. София - бул. „Христофор Колумб“ № 43 и в гр. Стара Загора - ул. "Хаджи Димитър Асенов" № 87, ет. 3, офис б.

14. Общата сума на разходите на предлагателя по осъществяване на предложението извън средствата, необходими за закупуването на акциите

Общите разходи на търговия предлагател за осъществяване на търговото предложение, извън средствата, необходими за закупуването на акциите, ще възлязат на около 14,500 (тринадесет хиляди и петстотин)

Климатичният барометър на Европа показва изоставане

ЕС трябва да утрои усилията си, ако иска да изпълни плана за намаляване на емисиите въглероден диоксид до 2050 г.

Въпреки всички европейски законодателни мерки страните членки на ЕС са предприели едва една трета от стъпките, които ще им помогнат да трансформират икономиките си в нисковъглеродни. За да се случи това до 2050 г., както е планирано, държавите трябва да ускорят три пъти темпото на промените. Това показват резултатите от новия измервателен инструмент, наречен Барометър на климатичната политика в ЕС (Climate Policy Tracker). Той е изготвен от международната природозащитна организация WWF и компанията Ecolys.

Докладът и придружаващият го уебсайт, наречен "Барометър на климатичната политика в ЕС" (www.climatepolicytracker.eu), за първи път представят точна моментна снимка на състоянието на емисиите парникови газове в Европа, както и тенденциите за развитието им.

Тревога

Резултатите обаче са малко разочароващи и обезпокоителни. За улеснение изследването борави със схемата за класификация на енергийната ефективност на електроуредите, оценявайки практиките и държавите от "А" - най-високо, до "G" - най-ниско. Първите три нива - "А", "В" и "С", остават празни. Всички държави към момента са позиционирани в нивата "D", "E" и "F". За щастие най-ниското ниво "G" също е празно. Това обаче означава, че две трети от действията, които всяко правителство в ЕС трябва да извърши, не са извършени.

Разликите между отделните страни членки са съществени. В категория "D" попадат държави като Дания, Германия, Ирландия и Швеция, които са и най-напреднали с внедряването на устойчивите практики. Мнозинството държави са в ниво "E", а в "F" са Румъния, Гърция, Кипър, Малта, Полша, Финландия и България. За съжаление страната ни е на последните места по почти всички показатели.

Проблемните сектори

Барометърът позволява лесно да се идентифицират секторите, които имат нужда от повече внимание, и тези, в които действията за намаляването на вредните емисии са най-ефективни. По-позитивни са резултатите при проектите за развитие на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ).

„Международната цел, която залага намаляване на парниковите газове с 20% до 2020 г., не е добра, защото няма да ни позволи достигането на нисковъглеродна икономика през 2050 г.“

Джейсън Ангерсън,
WWF

Проблемните области остават индустриите, транспортът и сградите. "В момента в промишлеността не се полагат достатъчно усилия за повторно използване на продуктите, за по-малко използване на материали. Транспортът пък е един от големите проблеми на Европа", казва Георги Стефанов, експерт по климатичните промени на WWF в България.

Транспортът е сектор, при който има сериозно увеличаване на емисиите в последните 20 години. Въпреки че новите коли харчат по-малко и отделят по-малко емисии, реално подобрение няма, дори напротив - емисиите се увеличават. Стандартите за ново строителство на сгради пък не са в съответствие с нисковъглеродната политика. Няма стимули енергоспестяването да залегне като задължителен елемент при модернизацията на сградите.

Добрите примери

Все пак има и позитивни знаци. Всяка страна има своя позитивен пример, който е описан в доклада. В Кипър например силно се развива изграждането на слънчеви колектори за топла вода. Дания е водещата страна по капацитет на изградени ВЕИ, Франция предлага добра бонусна система за нискоемисионни автомобили, а Германия - стимули за инвестиции във ВЕИ и енергийна ефективност. В областта на земеделието добрият пример е Ирландия, а в управлението на горите - Латвия, която е сертифицирала всичките си гори.

Холандия пък си е поставила високи цели за електромобилите - те трябва да бъдат 5% от всички до 2020. Словения иска да развива устойчив транспорт, а законодателството за климатичните промени във Великобритания е пример за всички със своя дългосрочен и задължителен характер.

Ани Когжаубанова

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Методика Как действа

► Барометърът следи всички сектори, които съдействат за повишаване на емисиите въглероден диоксид в ЕС като транспорт, индустрия, селско стопанство, строителство и гр. Те се анализират на база на наличните в държавата политики, използването на ВЕИ и практики за енергийна ефективност, както и тенденциите за тяхното развитие. Анализите са направени както за

всяка отделна страна, така и по сектори. Барометърът за климатичната политика за ЕС ще бъде допълван и подновяван периодично. Той е изготвен от международната природозащитна организация WWF и компанията Ecolys. "Обикновено

поборни изследвания са обемисти, сложни и трудни за четене и възприемане. Това, напротив, е нещо много просто, разбираемо и лесно за боравене", обясни Георги Стефанов, експерт по климатичните промени на WWF в България.

България е в дъното на редицата

За единица продукт у нас се изразходва до 8 пъти повече енергия в сравнение с други европейски държави

България е сред страните, които се нареждат на едно от последните места със значително по-високи нива на енергийна интензивност на икономиката, както и с липса на каквото и да е прилагане на климатичните норми към момента. Това показват данните на барометъра за нашата страна. Оценките по сектори са F или G, а в много сектори липсват каквито и да е политики.

Сбъркани приоритети

"България набляга основно на разработването на големи проекти с възобновяеми енергийни източници, които за съжаление често са в конфликт с природата и европейските директиви, заради което търпим санкции", обяснява Георги Стефанов.

Те са в противоречие с концепцията за диверсификация на енергопроизводството - много, но малки ВЕИ инсталации за енергийно независими общности и населени места.

България е готова да от-

	ВЕИ	Енергийна ефективност	Политики	Общо
Цялостна политика			G	G
Електроснабдяване	F	G	G	F
Индустрия	E	E	G	F
Сгради	F	E	G	F
Транспорт	E	G	G	G
Земеделие			E	E
Гори			F	F
Всичко	F	G	G	F

дели колосални средства за нови енергийни проекти, обвързани със зависимост от Русия, а не предвижда никакви сериозни действия за повишаване на енергийната ефективност на сградите и икономиката, добавя още Стефанов. Ние сме и единствената страна, която разчита на проект за ядрена енергия.

Неефективност

България влага за единица продукт до 8 пъти повече енергия в сравнение с някои други европейски държави, което прави страната ни неконкурентоспособна. Според наблюдателите от WWF, ако половината от средствата за големи про-

„Нито едно от последните правителства на България не е извело европейските политики в областта на екологията като приоритет, както е в ЕС. Всичко, което правим, е обратно на тях, затова и постоянно ни глобяват“

Георги Стефанов,
WWF

екти бъдат инвестирани в енергийна ефективност, не само че няма да имаме нужда от нови електроцентрали, но ще имаме и излишъци на енергия.

На фона на обещанията на новото правителство ние не само че не виждаме резултати, но виждаме едно голямо обръщане, отново насочено към проек-

ти мастодонти от ерата на комунизма, казва Стефанов. Според него тъжните изводи са, че България не желае да развива концепция за нисковъглеродна икономика, не желае да развива енергетика, базирана наистина на независими енергоносители, не желае да подобрява икономическото си състояние.

ЕВРОПАРИ

Какво да очакваме от европрограмите догодина

Над 50 схеми за близо 1.6 млрд. лв. включват индикативните план-графици на шест от оперативните програми

Над 50 схеми за близо 1.6 млрд. лв. ще бъдат обявени през 2011 г. по шест от оперативните програми. Това показват план-графиците им, които на този етап само са съгласувани с членовете на Съвета за координация при управление на средствата от ЕС. Първото сито не успя да премине само една програма - "Транспорт", чиято програма бе върната за доработване. Предстои до края на декември индикативните графици да бъдат приети за одобрение от Комитетите за наблюдение на отделните програми, така че все още са възможни промени в последния момент. Практиката показва, че промените са възможни и "в движение".

Иновации и ВЕИ за бизнеса

През 2011 г. по Оперативна програма "Конкурентоспособност" се предвижда да бъде даден достъп до близо 336 млн. EUR по 10 нови процедури. Сумата е най-голяма в сравнение с останалите 5 програми с готови план-графици. Повечето от схемите по програмата за бизнеса са с фокус към научноизследователската дейност и иновациите. Догодина ще се набират проекти за научноизследователска и развойна дейност, за създаване на технологични паркове, за развитие на приложните изследвания в изследователските организации и изграждане на иновационна мрежа. Предвижда се през второто тримесечие да стартира и дългочаканата схема за въвеждане на ВЕИ в предприятията, както

► Индикативните план-графици на оперативните програми трябва да бъдат одобрени до края на годината

СНИМКА SHUTTERSTOCK

и тази за енергоспестяващи технологии. За пореден път ще бъде дадена възможност да се получат субсидии за покриване на международно признати стандарти и за технологична модернизация на малките и средните предприятия. Схемата за стандартите ще е първата нова схема през 2011 г. и единствената планирана за първото тримесечие на годината. Най-много процедури ще бъдат обявени

през второто тримесечие.

Санирание, газ и "Евксиноград"

По Оперативна програма "Регионално развитие" през 2011 г. ще се финансират развитието на социална инфраструктура, жилищната политика, градският транспорт, информационни и комуникационни мрежи, както и туризмът. Очаква се в средата на юни да бъде обявен приемът на проекти, чрез които ще се осигуряват субсидии за енергийната ефективност в многофамилни жилища. Тя бе отложена през тази година заради закъснения в изпълнението на изискването за сдружаване на собствениците на жилищата. Още през януари ще бъде обявена и схема, по която ще се отпуснат минимум 6 млн. EUR за подготовка, проучване, проектиране и изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия. За реставрация на двореца "Евксиноград"

и прилежащия му парк пък ще се отпуснат 5 млн. EUR. За туристически маркетинг ще бъдат осигурени нови 9.5 млн. EUR.

Отпазвачи, паркове и резервати

По Оперативна програма "Околна среда" са заложили 8 нови процедури. Сред тях има такива, свързани с разработването на схеми за управление на речните басейни и риска от наводнения и изграждане на системи за управление на отпадъците в няколко района. Заложено е да се заделят средства и за актуализиране и разработване на планове за управление на резервати и защитени местности извън националните и природните паркове. Само за актуализирането на плана за управление на Национален парк "Пирин" са заделени 4 млн. лв. Предвидено е да се отпуснат пари и за опазване и възстановяване на биоразнообразието.

Безработни, училища и ВУЗ

Догодина Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" предвижда няколко мерки за повишаване на заетостта и подобряване достъпа до образование (повече за програмата на стр. 8). На фокус са обезкуражените и неактивни лица сред безработните. Училищата, общините, читалищата, спортните клубове и др. може да получат субсидии по мярката, свързана с идеята да се направи училището по-привлекателно за младите. Планирано е също да се насърчава развитието на дистанционни форми на обучение в системата на висшето образование, по които бенефициенти са висши учебни заведения и звената към тях.

Милиони и за администрацията

По Оперативна програма "Административен капацитет"

ще бъде даден стартът на най-много схеми - 14, като стойността им е 75 млн. лв. Те са насочени към подобряване работата на администрацията и на съдебната власт. Част от средствата ще бъде отделена и за модернизация на обслужването чрез въвеждане или подобряване на електронното управление на процесите.

Отделно по Оперативна програма "Техническа помощ" са предвидени по около 5 млн. лв. за дейностите на звената към Министерския съвет и Министерството на финансите, свързани с оперативните програми. Други около 500 хил. лв. ще отидат за публични информационни кампании и около 3 млн. лв. за софтуерни нужди, включително и развитието на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС (ИСУН).

Дарина Черкезова

► Какви са плановете за 2011 г.?*

Оперативна програма	Брой нови схеми	Сума (млн. лв.)
"Конкурентоспособност"	10	792.25
"Административен капацитет"	14	75
"Техническа помощ"	7	19.06
"Регионално развитие"	8	498.15
"Околна среда"	8	71.9
"Развитие на човешките ресурси"	4	151
ОБЩО	51	1607.36

* Информацията е предварителна. Някои от индикативните годишни програми все още не са одобрени от Комитетите за наблюдение на съответните оперативни програми

ятелен сайт за Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) - prsr.bg. От електронната страница потребителите могат да получат пълна информация за програмата. Освен това бенефициентите ще могат сами да проследяват движението и текущото състояние на проектите си с въвеждане на своя УРН (уникален регистрационен номер).

ДФЗ откри инфоцентър и сайт за "селската програма"

В Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) от вчера има информационен център за кандидатите по различните програми, схеми и мерки, свързани с работата на фонда. Въпросите може

да бъдат зададени на място, по телефона или по електронната поща (контактите можете да намерите на pari.bg). Отговорите ще се получават в рамките на 5 дни с изключение на случаите, в които е нужна консултация и с експерти от определен отдел или външни институции, обещава от фонда. Междувременно от ДФЗ обявиха старта и на самосто-

(Не)качествено усвояване

Преглед Европрограми

► 2010 г. е към края си и обикновено по това време се правят равностметки за всичко свършено или несвършено през годината. Това е и формалният повод в „Пари“ да публикува в следващите няколко броя преглед на програмите, финансирани със средства от европейските фондове. Целта е да бъдат открити добрите практики и промени, но и недостатъците и липсата на напредък, така че в края на следващата година резултатите да бъдат по-добри. Анализите ще бъдат подготвени от консултанти и експерти в съответната област. Вече бяха публикувани прегледи на Оперативна програма „Конкурентоспособност“, Програмата за развитие на селските райони и „Развитие на човешките ресурси“. Днес представяме Оперативна програма „Околна среда“, а в следващия брой - Оперативна програма „Административен капацитет“.

Парите за техническа помощ по програма „Околна среда“ се усвояват, но не и тези, които отиват за инвестиции

В началото на мандата си екоминистърът Нона Караджова започна проверка на европроектите за пречиствателни станции и канализационни мрежи. Целта на акцията бе да покаже, че най-сетне от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) ще направят сериозна стъпка към по-бързото и успешно използване на парите от ОП „Околна среда“ (ОПОС).

Година и половина по-късно обаче добрите намерения си остават добри, но за съжаление само намерения. Реалните резултати показват, че парите май се усвояват добре само когато говорим за техническата помощ по програмата, но не и когато става въпрос за реални инвестиционни проекти.

Къде са парите

Към 25 май 2010 г. на страницата на ОПОС в интернет имаше информация за 252 одобрени проекта. Първото, което се набива на очи, е, че по „тежките“ оси - „опазване на водите“ (ос 1) и „управление на отпадъците“ (ос 2) преобладаващото количество проекти са за техническа помощ (съответно 45.79 и 47.06%) и „подготовка на проекти“ (съответно 33.16 и 41.18%). Ако се приеме, че дейността „подготовка на проекти“ е евфемизъм за техническа помощ, излиза, че 78.95% от проектите по ос 1 и 88.24% от проектите по ос 2 са проекти за техническа помощ. На 19 ноември излезе последната оценка на изпълнението на ОПОС. От нея става ясно, че все пак картината се е променила, но не твърде много.

Мътни води

По приоритетна ос 1, свър-

зана с опазването на водите, към момента се изпълняват 123 договора за техническа помощ, 26 договора за инфраструктура и 1 заповед на министъра на околната среда и водите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност от близо 860 млн. лв. В рамките на тази ос се изпълняват и 2 (от предвидените 11) големи проекта - за водния цикъл на Враца и Габрово на обща стойност от близо 241 млн. лв. През 2010 г. бяха пуснати в експлоатация първите четири обекта в сектор води, финансирани от ОПОС, като се очаква до края на годината да бъде даден стартът на още един. За съжаление само единият от тях, свързан с община Сопот, има като резултат изградена пречиствателна станция. Само 9 от всички общини, които може да получат субсидии за подготовката на проекти за изграждане на пречиствателни станции за отпадни води и канализационни системи, са подали заявки. Очевидно е, че близо три години след старта на програмата резултатите са крайно недостатъчни.

От/Упагъдно управление

По приоритетна ос 2, т.е. управление на отпадъците, се изпълняват 32 договора по проекти за техническа помощ на обща стойност от близо 20 млн. лв. Прекратени са 3 договора - на общините Стражица, Видин и Провадия. Други 4 са в процес на оценка - за регионалните системи за управление на отпадъците в регионите Видин (20.5 млн. лв.), Перник (21 млн. лв.), Бургас (40 млн. лв.), както и големият проект за битовите отпадъци на Столичната община (256 млн. лв.). Заради проблемите със столичните отпадъци срещу България има започнала наказателна процедура. Наскоро от ЕК обявиха, че ще финанси-

рат проекта на части и че очакват допълнителна информация за изграждането на самия завод. Всичко това е показателно, че проблемите ще продължават и в бъдеще.

За (био)разнообразие

Към момента по приоритетна ос 3 се изпълняват 27 договора/заповеди за безвъзмездна финансова помощ на обща стойност над 55 млн. лв. Прекратени са проектите на РИОСВ -Плевен, Дирекция ДНП „Рила“, РИОСВ-Смолян и община Марица. Тегърва се очакват както резултатите, така и засилването на работата по финансиране на проектите за опазване на биоразнообразието.

Самооценки и оценки

Очаква се до края на 2010 г. по ОПОС да бъдат направени плащания за още около 60 млн. лв.

Според самооценката на МОСВ има засилване на административния капацитет по програмата и това би трябвало да ускори и подобри процесите, така че да се постигнат и заложените цели. Общините все още обаче не подават добри проекти, така че това може в крайна сметка да саботира плановете на държавната администрация. Опасно е, че в желанието си да ускори програмата, МОСВ предлага да се намалят отстоянията за строителство на депа за отпадъци, заложен в Наредба №7/24.08.2004 г.

Част от проблемите по ОПОС, както и по всички останали оперативни програми, е формалната работа на Комитетите за наблюдение (КН). Според вътрешните правила КН на ОПОС заседава „най-малко 2 пъти годишно“, като има възможност да се свикват и извънредни заседания. Остава въпросът защо след като правителството установи, че забавянията по програмата са

► До края на годината трябва да бъдат усвоени още 60 млн. лв. по програма „Околна среда“. Парите се използват за изграждане на пречиствателни станции, канализационни системи, сметища и др.

Резултати Какво е свършено досега

От началото на изпълнението на Оперативна програма „Околна среда“ до 19 ноември 2010 г. са постигнати следните резултати:

- обявени са 22 процедури за набирание на проектни

предложения - 7 процедури на конкурентен подбор и 15 процедури на директно предоставяне;

- подгледени са общо 659 проектни предложения;
- изпълняват се 244 договора;
- прекратени са 2 процедури на конкурентен подбор;
- прекратени са 27 договора;

► оттеглено е финансирането от програмата на 37 договора в резултат от прегледа на проектите за спазване принципа на добро финансово управление;

- общата сума на плащанията е над 214 млн. лв. (22.44% от договорените средства). Окончателните плащания от тях обаче са с дял само от 0.35%.

големи, че парите са харчени не по предназначение и че Европейската комисия е отворила най-много наказателни процедури срещу България именно в областта на околната среда, КН е провел едва две заседания от изборите през юни 2009 г. досега. Освен това второто - задължително за 2010 г., ще се проведе в лежерната атмосфера на студентския празник на 8 декември в Сан-

дански. Очевидно продължава практиката, наследена от мониторинговите комитети на ИСПА, заседанията да се превръщат в кратки екскурзии и често някои от членовете на КН така и не разбират какво гласуват.

Висока е самооценката за информацията, която се предоставя на гражданите и публичността на ОПОС. За съжаление смятам, че това не кореспондира с

реалността, тъй като кампанията е организирана по стандартен и трудно привличащ интереса начин. Рекламните клипове са откровено неинтересни, а специализираните предавания - извън основните часови пояси на медиите, и не дават достатъчно информация на гражданите. Затова пък основният информационен канал - при процедурите за ОВОС на проектите, често остава блокиран от чиновнически хитрости.

Визитка Кой е Петко Ковачев

- Петко Ковачев е изпълнителен директор на Института за зелена политика.
- Член е на Мониторинговия комитет на предприсъединителната програма ИСПА.
- Участва в работната група, разработила Оперативна програма „Околна среда“.
- Член е и на Коалицията за устойчиво ползване на фондовете на ЕС в България.

Бърза работа, ниско качество

Накрая за партньорството. Гражданските организации в КН на ОПОС са със статут на наблюдатели, т.е. без право на глас. В дневния ред на следващото заседание се предлага още една рестрикция. Вместо в 5-дневен срок секретариатът на КН ще изпраща протоколите от заседанията за съгласуване в 10-дневен. Но вместо 10 дни за бележки членовете му ще трябва да направят това едва в рамките на 5. Всичко в името на институцията и „бързината“, качеството не е важно! Както се работеше и досега по ОПОС. А българският народ има една много хубава поговорка за това: „Бързата работа - срам за майстора“. Ако цената на това да усвояваме европарите бързо е да ги усвояваме некачествено, може би скоростта не си струва.

Петко Ковачев,

изпълнителен директор на
Института за зелена политика

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

” Продължава практиката заседанията на Комитетите за наблюдение да се превръщат в кратки екскурзии и често членовете дори не разбират какво точно гласуват

Собствениците на Aukro.bg купуват Prodavalnik.com

Allegro Group пускат и аутлет магазин с маркови стоки, намалени до 70%

Allegro Group купи популярния сайт prodavalnik.com. Компанията е собственик на българския еквивалент на eBay - Aukro.bg - и планира да разработи Продавалника като единствената социална шопинг мрежа в България.

Досегашният собственик на сайта - интернет медийната компания NEG, притежава BG-Мамма.com от края на 2008 г., а преди няколко дни придобиха мажоритарни дялове и от мрежата за таргетирана онлайн реклама User Media и тийнейджърския портал kefche.com

В prodavalnik.com ще бъдат запазени всички форми на социално взаимодействие, които хората обичат - коментиране, споделяне, подаряване и размени, каза Спас Сливков, маркетинг мениджър на Aukro Bulgaria. Не сме там да ограничаваме потребителите по никакъв начин - дори и да са търговци. Желая да предоставим на хората всички възможни инструменти за взаимодействие, обясни Сливков.

Посетители

Сайтът разполага с възможности за споделяне на новия гардероб с останалите посетители, както и за оформяне на индивидуален рейтинг на останалите регистрирани в шопинг мрежата. Обновеният сайт регистрира средно 15 хил. посетители на ден. Продавалникът е чудесно допълнение към нашето портфолио, поясни Сливков. Освен Aukro.bg притежание на Allegro Group е и сайтът за сравнение на цени Pazaruvaj.com.

Aukro Outlet

В магазина за намалени маркови стоки на aukro.bg/outlet се предлагат стоки на световни марки и техните лицензирани дистрибутори с гарантиран произход. Цените им са редуцирани до 70%, а срокът на доставка е от 1 до 3 дни. Средпредставителите на марки, които са изявили готовност да продават в Aukro Outlet, са: Levis, LTB Little Big, Cavalli, Le Coq Sportif, Umbro, Calvin Klein, Cotton Club, Parah, Navigare, Just Cavalli, а първите наши фирми, проявили желание за сътрудничество, са DENYL и BALIZZA. Сайтът обновява про-

моциите на всеки 10 дни - с нови предложения и марки. Ако в обикновен магазин цената на марково дамско бельо варира от 80 до 250 лв., в aukro outlet бюджетът за този тип стоки ще бъде в порядъка на 35-150 лв.

Силен старт

От стартирането на аутлета на 25 ноември страницата е била посетена от 130 хил. уникални

потребители. Маркетинг мениджърът на Aukro България Спас Сливков отбелязва, че магазинът може да предостави разработена, широко популярна платформа на българските производители и представители на търговски марки. Така те ще могат да се възползват от развитата функционалност на сайта и рекламните инвестиции на aukro.bg.

Теогора Мусева

Какво е Продавалникът

► Prodavalnik.com започва като сайт за размяна на бебешки стоки, но бързо се разраства до мултифункционален сайт за продажба на използвани стоки, подобен на eBay. ► Според проучване на Aukro ръстът на търговете за детски грехи достигна 140% през 2010 г.

► След месеци работа по обновяването на платформата и гизайна на сайта Продавалникът стартира с изцяло новият вид. ► Едно от основните оплаквания на потребителите беше бавното зареждане на сайта и собствениците обещаваха, че новата версия ще работи много по-бързо отпреди.

15

► хил. потребители дневно посещават обновения сайт Продавалник

130

► хил. уникални посетители е регистрирал Aukro Outlet от 25 ноември

СИМКА SHUTTERSTOCK

Интервю Иван Симеонов, мениджър продажби “Бизнес клиенти” в “Мултирама България”

Пазарът при бизнес клиентите вече се възстановява

Пълното възстановяване на пазара обаче очакваме чак през 2013 г.

► **Господин Симеонов, как оценявате високотехнологичния пазар в България?**

- България изостава по всички индикатори, които определят този пазар, в сравнение с другите страни от ЕС. Много голям процент от бизнес клиентите са малки и средни фирми. Това като цяло определя по-ниско ниво на навлизане на високите технологии. Малките и средните предприятия са и в най-затруднено положение заради кризата. Това, съчетано със слухове за увеличаване на данъци, ги кара да бъдат изключително предпазливи в инвестициите си.

Все пак през последното тримесечие се наблюдава забавяне в спада на B2B (business-to-business) доставки спрямо същия период на миналата година, което е признак, че пазарът започва да се събужда. Свитият пазар води до все по-агресивна политика от страна на доставчиците, а това е още едно предимство за бизнес клиентите ни.

► **Как се отрази кризата на този сектор?**

- Секторът беше един от най-засегнатите от кризата. Това обаче допълнително мотивира повечето компании да предложат по-атрактивни продукти и услуги на своите клиенти, да разработят по-иновативни маркетингови стратегии. Тези, които не го направиха, или не оцеляха, или изгубиха значителна част от клиентите си. Ние успяваме именно защото правим това, за което говорим. Инвестирахме в мениджмънта на връзките с клиенти, в хора, в обучения. Разширихме портфолиото си. Предприехме агресивна рекламна кампания. Предложихме гъвкави ценови условия и схеми на плащане.

► **Възстановява ли се пазарът, или кога се очаква възстановяване?**

- Ние сме оптимисти. Признаците за възстановяване на пазара при бизнес клиентите вече са налице - банките постепенно либерализират кредитната си политика към фирмите, доставчиците предлагат изключително изгодни условия за покупка, а потенциалните клиенти стават все по-активни. Мисля, че много от компаниите, които през 2010 г. се въздържаха от инвестиции в нова техника, ще го направят през 2011 г. Въпреки това смятам, че

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

възстановяването няма да стане нито бързо, нито лесно. Предполагам, че за напълно възстановен пазар ще можем да говорим чак през 2013 г.

► **Кои продукти се търсят най-много от бизнес клиентите?**

- Продуктовата гама, която се търси, е изключително разнообразна. В зависимост от големината на фирмата, условията на експлоатация и бюджетите клиентите се насочват към различен клас техника. Малките и средните фирми търсят бюджетни решения в ниския клас. Предимно асемблирани десктоп системи, лаптопи и мултифункционални устройства. Устойчивата тенденция при компютрите е дялът на преносимите компютри да нараства все повече за сметка на десктоп системите.

При печатащите устройства тенденцията е към все по-голям дял на мултифункционалните устройства. Това се дължи на изключително атрактивните им цени в момента, съчетани с ниски експлоатационни разходи и удобство при работа. Все повече фирми в този сегмент се

” Хората разглеждат закупуването на нов компютър като лукс, а за фирмите оборудването е необходимост

ориентират и към закупуването на легален софтуер. Засилва се и аутсорсването на поддръжката на техниката. Фирмите осъзнаха, че аутсорсингът на тези услуги води до намаляване на разходите за поддръжка, съчетано с понижаване на риска от спиране на работния процес.

Когато става дума за съвременно оборудване, компаниите залагат на утвърдените производители в световен мащаб, като класът на продукта се определя от специфичните им нужди.

► **Кои са основните ви клиенти - физически лица, фирми или държавната администрация?**

- Основните клиенти на отдел за работа с “Бизнес клиенти”, разбира се, са фирмите. Работата с тях

е много специфична и съществено се различава от работата с физически лица.

Изграждането на дълготрайно партньорство и взаимно доверие са изключително важни за успешната работа на този пазар. Физическите лица все още разглеждат закупуването на нов компютър като лукс, докато за фирмите оборудването е необходимост. То е и фактор на растежа, защото, за да расте една компания, тя има нужда от офис техника за служителите си. Така че в момента пазарът идва от фирмите, а най-силно засегнат от кризата беше секторът с продажбите на дребно.

Нашият отдел има изпълнени и няколко проекта с държавната администрация, но този сегмент засега е слабо застъпен в работата ни.

► **Има ли разлика в пазарите между София и останалата част на страната?**

- Има разлика в навиците на клиентите ни. В София фирмите вече са видели предимствата на специализираното B2B обслужване - получават експертен съвет, ценови

Визитка
Кой е Иван Симеонов

► Иван Симеонов е роден през 1973 г. в София.

► От май 2009 г. заема длъжността мениджър

по продажбите за корпоративни клиенти в “Мултирама България”.
► Има над 6 години опит като мениджър продажби в различни компании, занимаващи се с дистрибуцията на хардуер и консумативи.

преференции, възможност за разсрочено плащане, поръчката се доставя директно в офиса им и всичко това им коства съвсем малко време и ресурс.

В останалата част от страната хората са по-скептично настроени. Повечето фирми все още предпочитат да видят, да пипнат и да купят от някой магазин.

Все още на експертните съвети се гледа с недоверие. Битува мнението, че консултантът се опитва да продаде нещо залежало или продукт, от който печели най-много. А не е така. Ние не можем да си позволим такова поведение, защото за кратко време ще останем без клиенти. Както казах, нашата работа е да консултираме клиента, за да може да получи максимума за парите си. В ценово отношение пазарът извън София е много по-силно

ценово ориентиран.

► **Какви са плановете за развитие на компанията?**

- За 2010 г. си бяхме поставили доста амбициозни цели и ги изпълнихме. B2B отделът реализира ръст почти 100% спрямо 2009 г. Утроихме клиентската си маса и взехме значителен дял от пазара на консумативи за офис техника и копирна хартия.

За 2011 г. залагаме не толкова амбициозни цели. Планираме да разширим работата си с държавната администрация. В момента се сертифицираме по ISO 9001:2008. Ще продължим да разширяваме присъствието си в страната. Предвиждаме да предложим и няколко напълно нови за българския пазар услуги за бизнес клиентите ни.

Пламен Димитров

Край с натискането на бутони

Swype - най-бързият начин за писане на смартфон

Don't type, Swype! Плъзгане вместо набиране - край с натискането на бутони.

Как пишете SMS-и и имейли на мобилния си телефон? Със сигурност натискате буквите по клавиатурата или по дисплея на своя GSM. Съвсем скоро този начин на писане ще стане излишен. Измества го техниката на пръстово плъзгане, наречена Swype, приложима при уреди с тъчскрийн.

Свърши се с набирането

При буквеното плъзгане вече не се натискат отделни букви по виртуалната клавиатура. Вместо това посредством пързалане на пръстите върху определените букви се рисуват пътечки, които на свой ред се превръщат в цели думи. Ако снимаме на видео изписването на текст по конвенционалния начин и посредством буквено плъзгане - методът Swype ще е в пъти по-бърз.

Как работи

За използването на системата Swype ви е нужен смартфон с тъчскрийн. Идеята на плъзгането е проста, но изисква малко софтуерна помощ. Приложението се сваля от интернет и се инсталира на телефона.

Софтуерът е с вграден речник и автоматично разпознава коя дума сте възнамерявали да напишете. Производителите от САЩ уверяват, че пръстовите плъзгания по клавиатурата не трябва да бъдат прецизни, тъй като софтуерът е достатъчно интелигентен, че да уцели думата. Софтуерът регистрира кога потребителят спира пръста си и променя посоката му. Swype се справя и с трудните случаи като главни и малки букви или пък двойни знаци. При главните букви пръстът трябва да се помръдне нагоре-надолу върху виртуалния клавиш с буквата. А при двойна буква трябва да се размърда наляво-надясно.

Какво ви трябва

Според плановете на производителя до края на годината Swype ще функционира на над 50 устройства. Първоначално съществуваше само версия за операционната система Microsoft Windows Mobile с най-нова версия Windows Phone 7. Междувременно вече има и версия за Android. За съжаление засега Swype не функционира на iPhone, iPad и iPod, но това със сигурност ще се промени в близко бъдеще.

Разновидности с български речник

Междувременно се появи алтернатива - SlideIT, която има български речник и разпознава множество български думи. Функционалността и инсталирането ѝ са идентични на Swype.

Най-бързият СМС на света

Превъзходството на Swype пред обикновените тъчскрийн клавиатури беше демонстрирано на световното първенство за SMS-и през март тази година. Служителят на Swype Франклин Пейдж постави нов световен рекорд благодарение на софтуера. За изречението образец от 160 знака му бяха необходими 35.54 секунди. Старият световен рекорд беше над 40 секунди. Според производителите потребителите ще бъдат в състояние да изписват до 55 думи за минута.

Клавиатурата на бъдещето

Клиф Къшлър, един от мозъците зад Swype, смята, че в най-скоро време милиарди потребители ще използват системата. Вярата му не е безпочвена, тъй като T9, предшественикът на Swype, вече е инсталиран на 4 милиарда мобилни телефона по целия свят.

Теогора Мусева

Какво е Swype

Swype е софтуер за бързо въвеждане на текст на мобилни телефони с тъчскрийн. При набирането на текста потребителят трябва да кликне първата буква от думата и да плъзне пръста си, без да го вдига по останалите букви. Едва когато достигне последния знак, пишещият трябва да отдели пръста си от дисплея. При такъв софтуер "погрешният клик" при бързане е изпратен в миналото. Софтуерът е с вграден речник, който коригира и грешките. Ако при коригирането се случи да има повече от една възможност, се появява падащо меню с възможности за избор.

5.6

► млн. USD инвестират Nokia и Samsung в Swype

35.54

► секунди са нужни за набиране на SMS чрез Swype